

బొమ్మలు చూసి కథ చెప్పండి.

పిల్లలూ!

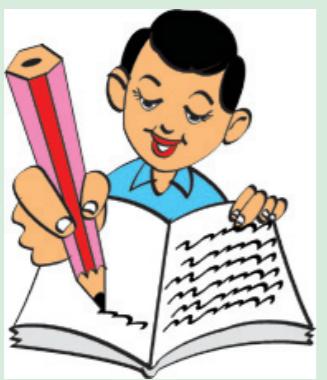
కింది బొమ్మలు చూడండి. పారంలో అవి ఉన్నచోట సూచించిన విధంగా చేయండి.

వినండి - మాట్లాడండి

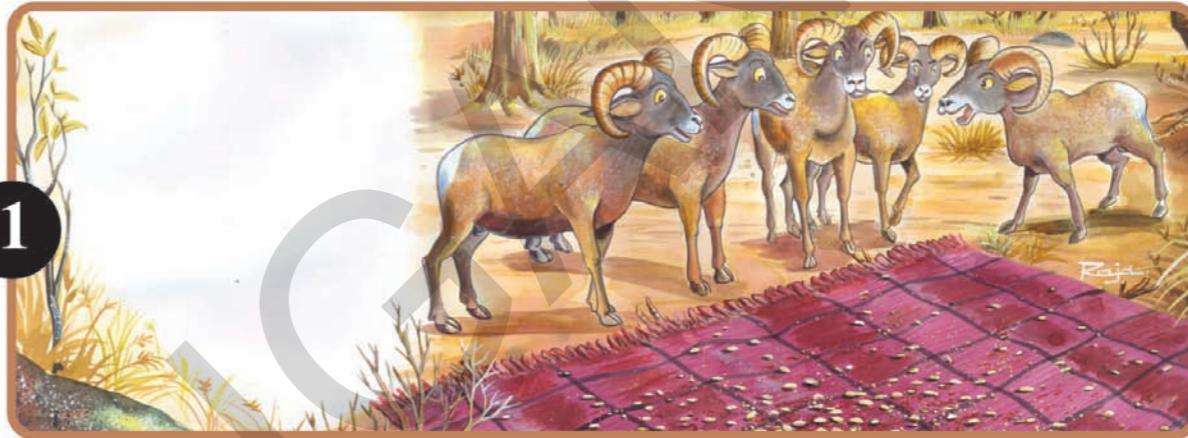
చదువండి

రాయండి

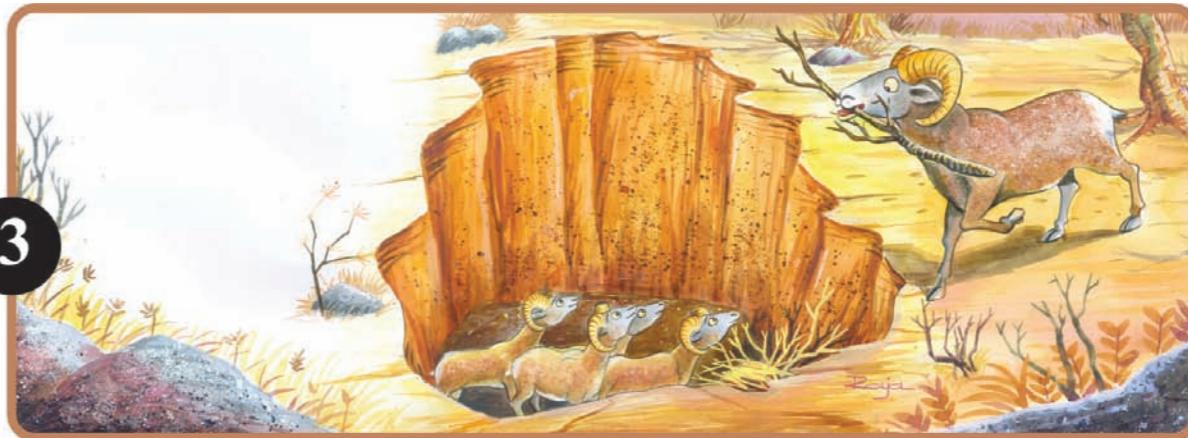
సృజనాత్మకత

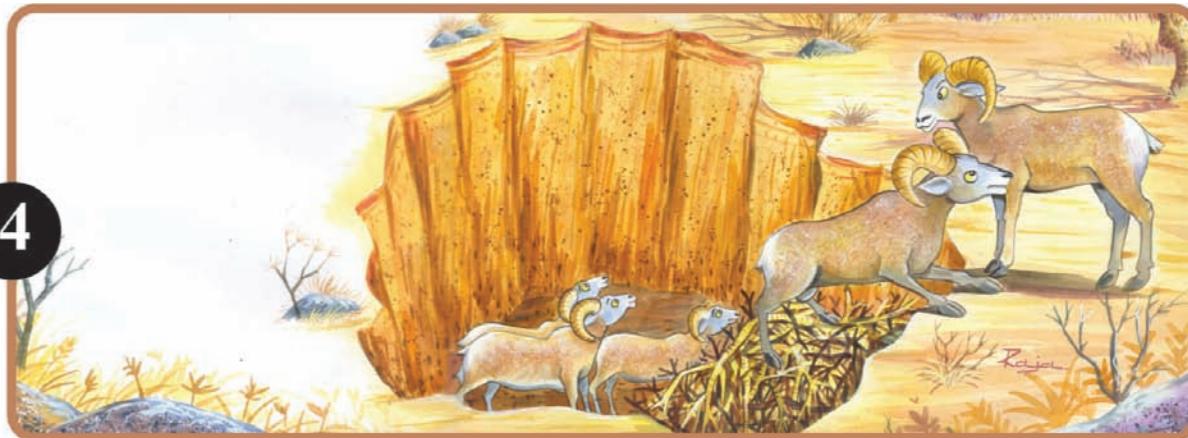
1

2

3

4

తెలుగులుకులు - 1

తెలుగు వాచకం (ఇతర మాధ్యమాలవాల కోసం)

ఒకటీ తరగతి

సంపాదకమండలి

డా॥ సంబిని సిథారెడ్డి, అధ్యక్షులు, తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ, హైదరాబాద్.

ఆచార్య ఎస్.ఐ.సస్త్ర్వనారాయణ, ఉపకులపతి, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

శ్రీ దేశపతి శ్రీనివాస్, ప్రత్యేకాధికారి, ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం, హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

ఆచార్య బన్న అయిలయ్య, ప్రధానాచార్యులు, అర్ట్ కళాశాల, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం, వరంగల్ జిల్లా.

డా॥ దహగాం సాంబముల్లు, విశ్రాంత ప్రధానాచార్యులు, ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయవిద్య కళాశాల, వరంగల్.

సమస్యలు, విషయాలు

డా॥ ఎం.రఘుదేవి

ఉపన్యాసకులు,
భాషావిభాగం, ఎస్.సి.ఐ.ఆర్.టి.,
హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

సుపర్ట్ వినాయక్,

ప్రధానోపాధ్యాయుడు, తెలుగు పార్యపుస్తకాల కో-ఆర్డినేటర్,
(ప్రా.పా., కన్నాల, మంథని (మం),
పెద్దపల్లి జిల్లా.

- చిత్రాలు :**
- 1) కూరెళ్ల శ్రీనివాస్, ప్రధానోపాధ్యాయుడు, జి.ఎ.ఉ.పా. కుర్చెడు, నల్గొండ జిల్లా.
 - 2) ఉత్తుమ్, చిత్రకారుడు, కార్పొనిస్టు, స్టౌర్ ఫీచర్స్, హైదరాబాద్.

పార్యపుస్తక ప్రచురణ సమితి

బి. శేషుకుమారి

సంచాలకులు,
రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

పి.వి.శ్రీహరి

అదనపు సంచాలకులు,
సమగ్ర శిక్షా అభియాన్,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

ఎస్. వెంకటేశ్వర శర్మ

సంచాలకులు,
ప్రభుత్వ పార్యపుస్తక ముద్రణాలయం
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

విద్యవల్ ఎదగాలి
వినయంతో మెలగాలి

చట్టాలను గౌరవించాలి
హక్కులను పొందాలి

“నా తెలంగాణ కోటి రత్నాల వీణ”

తెలంగాణ ప్రభుత్వ ప్రచురణ, హైదరాబాద్

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2021-22

(i)

© Government of Telangana, Hyderabad

*First Published 2018
New Impressions 2019, 2020, 2021*

All rights reserved

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior permission in writing of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

The copy right holder of this book is the Director of School Education, Hyderabad, Telangana.

This Book has been printed on 70 G.S.M. Maplitho
Title Page 200 G.S.M. White Art Card

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిడి 2021-22

Printed in India
at the Telangana Govt.Text Book Press,
Mint Compound, Hyderabad,
Telangana.

(ii)

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిడి 2021-22

ముందుమాట

ప్రజల ఆకాంక్షలకునుగణంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం 2014 జూన్ 2వ తేదీన ఆవిర్భవించింది. మన సంస్కృతి, మన సాహిత్యం, మన చరిత్ర, మన వైభవం గురించి పిల్లలు తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. తెలుగు ప్రజల భాష. ప్రజల దైనందిన వ్యవహారాల్లో తెలుగు భాషావినియోగ తప్పనిసరి. తెలంగాణలో నివసిస్తున్నవారందరూ తెలుగు భాషలో పట్టు సాధించాలి. తెలంగాణలో తెలుగు మాతృభాషగా కలిగినవారితోపాటు ఉర్దూ, కన్నడం, మరాతి, గుజరాతీ, తమిళంతో పాటు ఎన్నో గిరిజన భాషలు మాతృభాషగాగల వారు నివసిస్తున్నారు. వీరందరూ తెలుగును తప్పనిసరిగా నేర్చుకోవాలనే ఉద్దేశంతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం తెలుగును తప్పనిసరి బోధనాంశంగా నేర్చాలని 2018 మార్చిలో చట్టున్ని చేసింది. 2018-19 విద్యా సంవత్సరం నుండి రాష్ట్రంలోని అన్ని పారశాలల్లో తెలుగును విధిగా జోధించడం కోసం ఇతర మాధ్యమాలకు చెందిన, ఇతర మాతృభాషల విద్యార్థులను దృష్టిలోపెట్టుకొని సరళమైన తెలుగువాచకాన్ని రూపొందించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అందుకోసం ఈ వాచకం రూపొందింది.

పిల్లలందరికి జన్మతః భాషను నేర్చుకునే సామర్థ్యం ఉన్నదని భాషాశాస్త్రవేత్తలు తమ పరిశోధనల ద్వారా నిరూపించారు. ఏకకాలంలో ఒకబీ కంటే ఎక్కువ భాషలను నేర్చుకొని వినియోగించే సామర్థ్యం పిల్లలందరికి ఉంది. ఏ భాషకైనా సంస్కృతమైన నియమాలు, కట్టుబాట్లు ఉన్నా తమ పరిసరాలలో అర్థవంతమైన, సందర్భానుషీత సన్నిఖేతాలలో భాగస్వాములైన పిల్లలు తమకున్న భాషాసామర్థాన్ని వినియోగించుకుని, పిల్లలందరూ భాష(ల)ను అత్యంతసహజంగా, సులువుగా ఆయా భాషల్లో తమ భాషా వ్యవహారాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు.

ప్రాథమిక స్థాయిలో పిల్లలు వారి వారి మాతృభాషా సామర్థ్యాలతో పారశాలల్లోకి ప్రవేశిస్తున్నారు. వీరికి మొదట తెలుగు భాషను పరిచయం చేయాలి, అనగా విని అర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడడం నేర్చాల్సి ఉంటుంది. ఆ తదుపరి చదువడం, రాయడం నేర్చాల్సి ఉంటుంది. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ‘తేనెపలుకులు-1’ అనే పేరుతో ఒకబీ తరగతికి ఈ పార్శ్వపుస్తకాన్ని రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన, శిక్షణాసంస్థ రూపొందించింది. ఈ వాచకంలో నాలుగు విభాగాలున్నాయి. మొదటి విభాగంలో పిల్లలు విని ఆనందించడానికి ‘ఆమ్మ’, ‘నాన్న’, ‘మంచి అలవాట్లు’, ‘బడి’ గురించి అభినయ గేయాలున్నాయి. రెండో విభాగంలో పిల్లలు మాట్లాడడానికి వీలుగా దైనందిన జీవితానికి చెందిన సన్నిఖేత చిత్రాలున్నాయి. వీటి ద్వారా పిల్లలతో తమ గురించి, కుటుంబం గురించి, పండ్లు, ఘుఱలు, కూరగాయలు, తినుబందారాలు, పట్లలు, జంతువులు, ఇంట్లో వస్తువులు, బడిలో వస్తువులు మొదలగుపాటి గురించి మాట్లాడించపచ్చ. మూడో విభాగంలో పిల్లలు చదువడం అభ్యాసం చేయించడానికి చిత్రాలు-పదాలు, వర్షమాల, సరళపదాలున్నాయి. నాలుగో విభాగంలో పిల్లలు అర్థవంతంగా చదువడం, రాయడం నేర్చుకోవడానికి సన్నిఖేత చిత్రాలతోకూడిన అభినయ గేయాలున్నాయి. ప్రతి పారంలో భాషా సామర్థ్యాలను, ఆశిస్తున్న అభ్యసన ఫలితాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని అభ్యాసాలను చేచ్చారు. ఇది వాచకంగా, అభ్యాస పుస్తకంగా కూడా ఉపయోగపడుతుంది.

ఒకబీ తరగతి పూర్తయ్యేసరికి విద్యార్థులు సాధించాలిన సామర్థ్యాలు, అభ్యసన ఫలితాల జాబితా ఈ వాచకం ప్రారంభంలో ఉంది. ఇది ఉపాధ్యాయులకు, తల్లిదండ్రులకు మార్గదర్శిగా ఉంటుంది. ఉపాధ్యాయులు ఈ వాచకాన్ని అర్థవంతంగా, సమర్థంగా ఉపయోగించడానికి వీలుగా ‘ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు’ ఉన్నాయి. ఒకబీ తరగతిలో తెలుగునేర్చుకునే పిల్లలు సంవత్సరాంతానికి తెలుగును విని అర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడడం, సరళపదాలు చదువడం, రాయడం వంటివి చేయగలాలి. వీటిని సాధించడానికి ప్రతి పారంలోను వినడం, మాట్లాడడం, చదువడం, రాయడం, స్మాజనాత్మకత అనే పేర్లతో అభ్యాసాలు ఉన్నాయి.

మాతృభాషను జోధించుటకున్న పిల్లలకు ద్వితీయభాష నేర్చడంలో ఉపాధ్యాయుల బాధ్యత మరింత ఎక్కువ. కాబట్టి తప్పనిసరిగా పిల్లలచేత మాట్లాడించడం, అవసరమైన బోధనాభ్యసన సామగ్రిని వినియోగించి వీలైనంతమేరకు వాళ్ల మాతృభాషతో అన్యాయిస్తూ అర్థమయ్యెట్లు, స్నేహిత్వా మాట్లాడే భాషావాతాపరణాన్ని కల్పించాలి. అందుబాటులోని బాలసాహిత్యాన్ని పిల్లలచేత చదివించాలి.

ఈ పార్శ్వపుస్తక రూపకల్పనకోసం దిశా నిర్దేశం చేసిన గౌరవ ఉపముభ్యమంత్రి, విద్యార్థామాత్యులు శ్రీ కడియం శ్రీహరికి, ప్రత్యేక ముఖ్య కార్యదర్శి శ్రీమతి రంజీవ అర్. ఆచార్య గారికి, సంపాదకమండలి సభ్యులకు ధన్యవాదాలు. దీని రూపకల్పనలో విషయినిపుణులుగా సేవలందించిన భాషావిభాగ ఉపన్యాసకురాలు డా॥ ఎం.రమాదేవి గారికి, కో-ఆర్డినేటర్ శ్రీ సువర్ణ వినాయక ప్రధానోపాధ్యాయులు గారికి, పాల్గొన్న ఉపాధ్యాయులు, చిత్రకారులు, డి.టి.పి., లేజెట్ చేసిన వారికి అభినందనలు. ఈ పార్శ్వపుస్తకం భవిష్యత్ అభ్యసనానికి అవసరమైన పాటవాన్ని, సామర్థ్యాలను పెంపొందించడానికి తోడ్పుతుండని ఆశిస్తున్నాం.

తేది : 02-06-2018

సంచాలకులు

స్థలం : హైదరాబాద్.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంచించి 2021-22

(iii)

ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు

- ❖ ఈ వాచకాన్ని బోధించడానికి ముందు ఉపాధ్యాయులకు సూచనల ఆధారంగా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలను, అభ్యసనా ఫలితాలను చదివి అర్థం చేసుకోవాలి. పాతాలను పరిశీలించి ప్రణాళిక రూపొందించుకొని బోధన ప్రారంభించాలి.
- ❖ ఈ పార్యపుస్తకంలో నాలుగు విభాగాలున్నవి. మొదటి విభాగంలో పిల్లలకు తెలుగు భాషను పరిచయం చేయడానికి వీలుగా ‘పాడుదాం’ పేరుతో అభినయ గేయాలున్నవి. వీటిని పిల్లలతో పాడించాలి, అభినయం చేయించాలి. వాటిలో ఇచ్చిన ప్రశ్నల ఆధారంగా మాట్లాడించాలి. ఈ విభాగానికి 10 పీరియక్షు అవసరమౌతాయి. జూన్ మాసంలో వీటిని బోధించాలి.
- ❖ రెండవ విభాగంలో పిల్లలతో మాట్లాడించడం కోసం ‘మాట్లాడుదాం’ అనే పేరుతో ఆరు సన్నిఖేశ చిత్రాలు ఉన్నవి. ఒక్కొక్క సన్నిఖేశ చిత్రంలో ఇచ్చిన ప్రశ్నల ఆధారంగా పిల్లలతో మాట్లాడించాలి. వీటిని బోధించడానికి 15 పీరియక్షు అవసరమౌతాయి. జూన్, జూలై మాసాల్లో వీటిని బోధించాలి. ఇవి పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు తమ గురించి, తమ కుటుంబం, కుటుంబ సభ్యుల గురించి, తినుబండారాలు / ఆహార పదార్థాలు, పండ్లు, పూలు, కూరగాయలు, పక్కలు, జంతువులు, ఇంటిలోని వస్తువులు, బడి, బడిలోని వస్తువులు మొదలగువాటి గురించి చెప్పగలగాలి.
- ❖ మూడవ విభాగం పిల్లలకు చదువడాన్ని పరిచయం చేయడానికి ఉద్దేశించినది. ఇందుకోసం ‘చదువుదాం’ పేరుతో బోమ్మలు-పదాలు, వర్షమాల, పదాల జాబితాను ఇచ్చారు. వీటిని బోధించడానికి 15 పీరియక్షు అవసరమౌతాయి. జూలై మాసంలో వీటిని బోధించాలి. ఇందుకోసం తప్పనిసరిగా వర్షమాల, అక్కరాలు, పదాల కార్పులను, పదజాల పట్టికలను రూపొందించుకొని పిల్లలకు భాషాక్రిడలు, కృత్యాల ద్వారా అభ్యాసం కల్పించాలి. ఇది పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు వర్షమాలలోని అక్కరాలను, సరళ పదాలను చదువగలగాలి. ఆ తరువాతనే నాలుగవ విభాగాన్ని బోధించాలి.
- ❖ నాలుగవ విభాగం పిల్లలు అర్థవంతంగా చదువడం, రాయడం నేర్చుకోవడానికి ఉద్దేశించినది. దీంట్లో 16 పాతాలున్నవి. ఇందుకోసం సరళ పదాలను రూపొందించడానికి వీలుగా దృశ్యాలతో కూడిన కీలక పదాలను ఎంపికచేసి పాతాలుగా పొందుపరిచారు. వీటిని బోధించడానికి 80 పీరియక్షు అవసరమౌతాయి. వీటిని ఆగష్ట మాసం నుండి ఫిబ్రవరి మాసాంతం వరకు బోధించాలి. ఒక్కొక్క పాతానికి సగటున 5 పీరియక్షు వినియోగించుకోవచ్చు.
- ❖ మొదటి పీరియక్షు బోమ్మ గురించి మాట్లాడించడం. గేయాన్ని అభినయంతో పాడించడం నేర్చాలి. గేయాన్ని చార్పుపై రాసి ప్రదర్శించాలి. ప్రాజెక్టర్ ఉంటే దాని ద్వారా మాపించవచ్చు.
- ❖ రెండవ పీరియక్షు గేయంలోని కీలక పదాన్ని, కీలక పదంలోని అక్కరాలను గుర్తింపచేయాలి. ఇందుకోసం గేయంతో పాటు, కీలక పదం, కీలక పదంలోని అక్కరాలకు చెందిన పదాల కార్పులు (ష్లోష కార్పులు) వినియోగించాలి. ‘వినడం-మాట్లాడడం’లోని ప్రశ్నల ద్వారా పిల్లల్ని మాట్లాడించాలి. అదనపు ప్రశ్నలు కూడా అడగాలి.
- ❖ మూడవ పీరియక్షు చదువడం అభ్యాసాలను నల్లబల్లను ఉపయోగించి నేర్చాలి. ఆ తదుపరి పార్యపుస్తకంలోని అభ్యాసాలను చేయించాలి. ఈ పీరియక్షు తప్పనిసరిగా వర్షమాలను వినియోగించాలి. ఈ పారంలో గుర్తించిన కీలక పదంలోని అక్కరాలను వర్షమాలలో గుర్తింపచేయాలి.

- ❖ నాలుగవ పీరియక్షే రాయడం అభ్యాసాలు చేయించాలి. వీటిని నేర్పడానికి నల్లబల్లను ఉపయోగించాలి. రెండు గీతల మధ్యలో ఎలా రాయాలో పిల్లలకు నల్లబల్లపై రాసి చూపించాలి. విద్యార్థులను నల్లబల్లపై రాయమనాలి. ఆ తరువాత చుక్కలు కలుపుతూ రాయడం, అభ్యాసాలలో వ్యక్తిగతంగా రాయడం నేర్పాలి.
 - ❖ ఐదవ పీరియక్షేష్టు సృజనాత్మక అభ్యాసాన్ని చేయించాలి. ఐతే రెండవ రోజు నుండి మొదటి ఐదు నిమిషాలు పిల్లలతో మాట్లాడించడం, గేయాన్ని పాడించి అభినయం చేయించిన తరువాతనే అభ్యాసాలను ప్రారంభించాలి.
 - ❖ ఈ పార్ట్యుస్టకాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా విద్యాసంవత్సరాంతానికి సాధించాల్సిన సామర్థ్యాల జాబితా పార్ట్యుస్టకంలో (viii) పేజీలో ఉంది. వీటిని పిల్లలు సాధించేలా చూడాలి.
 - ❖ ప్రారంభంలో పిల్లలు వారి మాత్రుభాషలో మాట్లాడుతారు. ఐతే మనం వాటిని తెలుగు భాషలో ఏమంటారో పరిచయం చేయాలి. సాధారణంగా పిల్లలు పదాలతో ప్రారంభించి క్రమంగా వాక్యాలను మాట్లాడడానికి అలవాటుపడతారు. పిల్లలు ఇలా మాట్లాడేటప్పుడు దోషాలను ఎత్తిచూపకూడదు. వారి భాషతో పోల్చి తెలుగులో ఎలా మాట్లాడాలో అర్థం చేయించాలి.
 - ❖ తెలుగు పార్ట్యుస్టకంతో పాటు తప్పనిసరిగా పిల్లలదగ్గర ఒక నోటు పుస్తకం కూడా ఉండాలి. ప్రతి రోజు పిల్లలతో పదాలు రాయించాలి. ఉక్కలేభినం చేయించాలి.
 - ❖ నిత్యజీవితంలో వినియోగించే పదాల ఆధారంగా చదువడం, రాయడంకోసం అభ్యాసాలున్నాయి. తెలిసిన పదాలలోనీ అక్షరాలతోనే నూతన పదాలను చదివించడం, రాయించడానికి అభ్యాసాలు ఉన్నాయి.
 - ❖ పాతాలను బోధించేప్పుడు పిల్లలతో వీలైనన్ని పదాలు, వాక్యాలు చెప్పించాలి. వాటిని నల్లబల్లపై రాసి చదివించాలి.
 - ❖ ఉపాధ్యాయులు ప్రణాళికబద్ధంగా బోధించాలి. ప్రతి పాతానికి కింది విధంగా పార్ట్యుప్రణాళిక రాయాలి.
1. పారంపేరు, 2. అవసరమైన పీరియక్షే సంఖ్య, 3. సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు, 4. పీరియక్షే వారీ విభజన

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధనా వ్యాపం	సామగ్రి / విపరాలు	మూల్యాంకనం

5. ఉపాధ్యాయుని తయారీ, అదనపు సమాచారసేకరణ, 6. ఉపాధ్యాయులు ప్రతిస్పందనలు

- ❖ నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనానికి అనుగుణంగా పార్ట్యుస్టకాలు ఉన్నాయి. నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనాన్ని నిర్మాణాత్మక, సంగ్రహాత్మక మూల్యాంకనాలుగా నిర్వహిస్తారు.
- ❖ మొదటి నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనాన్ని మౌఖికంగా అనగా వినడం, మాట్లాడడం, వర్ణమాల, సరళ పదాలను చదువడం ఆధారంగా నిర్వహించాలి. సంగ్రహాత్మక మూల్యాంకనంలో భాషాసామర్థ్యాలకు చెందిన అభ్యాసాల ఆధారంగా ప్రశ్నలు రూపొందించాలి.
- ❖ పిల్లలకు తెలుగు భాషపైన పట్టు రావడానికి తప్పనిసరిగా వార్తాపత్రికలు, మేగజైనలు, బాలసాహిత్యం అనగా చిత్ర కథలు, కార్టూన్లు, అభినయ గేయాలు మొదలగువాటిని చదివించాలి. పిల్లలకు చదువడం రాదు అని అనుకోకూడదు. వాటిని మొదట ఉపాధ్యాయులు చదివి వినిపించాలి, అనిపించాలి, ఆ తదుపరి చదువునాలి.
- ❖ పిల్లలకు తెలుగు భాషపైన పట్టు రావడానికి తప్పనిసరిగా వార్తాపత్రికలు, మేగజైనలు, బాలసాహిత్యం అనగా చిత్ర కథలు, కార్టూన్లు, అభినయ గేయాలు మొదలగువాటిని చదివించాలి. పిల్లలకు చదువడం రాదు అని అనుకోకూడదు. వాటిని మొదట ఉపాధ్యాయులు చదివి వినిపించాలి, అనిపించాలి, ఆ తదుపరి చదువునాలి.

జాతీయ గీతం

- రహింద్రనాథ్ తాగుర్

వందేమాతరం

- బంకించండ్ర ఛట్టీ

వందేమాతరం, వందేమాతరం
సుజలాం సుఫలాం మలయజ శీతలాం
సస్యశ్యామలాం మాతరం; వందేమాతరం
శుభ్రజ్యోత్స్మాన్ పులకిత యామినీం
పుల్లకుసుమిత ద్రుమదళ శోభినీం
సుహసినీం సుమధుర భాషిణీం
సుఖదాం వరదాం మాతరం వందేమాతరం.

జనగణమన అధినాయక జయహే !
భారత భాగ్య విధాతా !
పంజాబ సింధ్ గుజరాత మరాతా,
ద్రావిడ ఉత్కృష్ట వంగా !
వింధ్య హిమాచల యమునా గంగా,
ఉచ్చల జలధి తరంగా !
తవ శుభనామే జాగే !
తవ శుభ ఆశిష మాగే !
గాహే తవ జయ గాథా !
జనగణ మంగళదాయక జయహే !
భారత భాగ్య విధాతా !
జయహే ! జయహే ! జయహే !
జయ జయ జయ జయహే !

ప్రతిజ్ఞ

- పైడిమప్రి వేంకట సుబ్బారావు

భారతదేశం నా మాతృభూమి.
భారతీయులందరూ నా సహోదరులు.
నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను.
సుసంపన్నమైన, బహువిధమైన నా దేశ వారసత్వ సంపద నాకు గర్వకారణం.
దీనికి అర్పత పొందడానికి సర్వదా నేను కృషి చేస్తాను.
నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందర్ని గౌరవిస్తాను.
ప్రతివారితోను మర్యాదగా నడుచుకొంటాను.
జంతువులపట్ల దయతో ఉంటాను.
నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల, సేవానిరతి కలిగి ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను.
వారి శేయోభివృద్ధులే నా ఆనందానికి మూలం.

రూపకల్పనలో వొల్లిన్నవారు

సువర్ణ వినాయక, ప్రధానోపాధ్యాయుడు,
కో-ఆర్డినేటర్, కన్నాల, మంథని, పెద్దపల్లి జిల్లా.

సంబరాజు రవిప్రకాశ రావు, ఎస్.జి.టి.,
ప్రా.పా., గోవిందాయిపల్లె తాండ,
కడ్తాల్, రంగారెడ్డి.

అవుసల భానుప్రకార్త, సుకృతా..,
జి.ప.ఉ.పా., లోనికలాన్,
మునిపల్లి మండలం, సంగారెడ్డి

డా॥ గట్టు త్రివేణి, భావోపాధ్యాయుని,
జి.ప.ఉ.పా. చెన్నారు, మంచిర్యాల.

డా॥ ఎన్. విజయభాస్కర్, టి.పి.,
జి.పొచ్.ఎన్., చాంద్రాయణగుట్ట,
హైదరాబాద్.

పల్లి మాధవి, టి.పి.,
భారతీయ విద్యాభవన్, జూబ్లీహిల్స్,
ఆత్మకూరి రామారావు పారశాల, హైదరాబాద్.

ఎన్. జ్యోతి, టి.పి.,
జి.పొచ్.ఎన్.టి.డి. సింగ్,
బాబానగర్, హైదరాబాద్.

కె.కె.వెంకటర్మ, టి.పి.,
జి.పొచ్.ఎన్., మొఫుల్పుర నెం-1,
హైదరాబాద్.

సనా ఘాతిమా, టి.పి.,
యం.ఎన్.క్రియేబీవ్ పారశాల,
హైదరాబాద్.

గాజుల రవీందర్, సుకృతా..,
జి.పొచ్.ఎన్., కార్మానగద్డ, కరీంనగర్

వోళ్లల శరత్తబాబు, సుకృతా..,
ప్ర.ఉ.పా., రాజ్యభవన్,
సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్.

పల్లెర్ రామమోహనరావు, సుకృతా..,
జి.ప.ఉ.పా. వేముల,
మూసాపేట, మహబూబ్ నగర్.

చక్రవర్తుల శ్రీనివాస్, టి.పి.,
జడ్.పి.పొచ్.ఎన్., చర్లపల్లి,
వరంగల్ రూరల్.

ఎల్.ఎం.ప్రసాద్, తె.ప.,
సి.పి.ఎల్. అంబర్పేట, హైదరాబాద్.

కోట సుకన్య, ఎన్.జి.టి.,
జి.పి.ఎన్., జవహర్ నగర్,
ముఖీరాబాద్, హైదరాబాద్.

వురిమళ్ల సునంద, సుకృతా..,
కె.వి.ఎమ్.జడ్.పి.ఎన్.ఎన్., ఆళ్ళపాడు,
బోనకల్, ఖమ్మం.

పసుల ప్రతాప్, ఎన్.జి.టి.,
ఎం.పి.పి.ఎన్. గిమ్మ, జైనథ్,
ఆదిలాబాద్.

కె. ఉపేందర్ రావు, ఎన్.జి.టి.,
యం.పి.పి.ఎన్., పీర్యాతాండ,
తుర్పుపల్లి, యాదాది భువనగిరి.

డి.టి.పి., లే బౌటు & డిజైనింగ్ : ప్రతిమ పాతూలి, హైదరాబాద్.

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2021-22

(vii)

ఈ పాఠ్యపుస్తకం ద్వారా పీల్లలు సాధించాల్నిన సామర్థ్యాలు

I. విని అర్థం చేసుకోవడం, స్వేచ్ఛగా మాట్లాడడం

- ◆ తరగతి గది, నిత్య వ్యవహారాలకు సంబంధించిన సూచనలు, ప్రశ్నలు విని అర్థం చేసుకోవాలి.
- ◆ పరిచిత అంశాలకు చెందిన అభినయ గేయాలు విని అర్థం చేసుకోవాలి.
- ◆ ఇంట్లోని, బడిలోని వస్తువుల పేర్లను చెప్పగలగాలి. వాటి గురించి మాట్లాడాలి.
- ◆ తమ గురించి, తమ కుటుంబ సభ్యుల గురించి, వారు చేసే పనుల గురించి, ఇంట్లోని వస్తువుల గురించి చెప్పగలగాలి.
- ◆ రోజు చూసే పండ్లు, పూలు, కూరగాయలు మొదలగువాటి పేర్లు, వాటి గురించి చెప్పగలగాలి.
- ◆ పక్కలు, జంతువుల పేర్లను చెప్పగలగాలి. వాటి గురించి మాట్లాడగలగాలి.
- ◆ తినుబండారాలు / అహోర పదార్థాల పేర్లను చెప్పగలగాలి. వాటి గురించి మాట్లాడగలగాలి.
- ◆ ప్రాస్యాలు-దీర్ఘాలు; అల్ప మహోప్రాణాల మధ్య ధ్వని భేదాన్ని గుర్తించాలి.
- ◆ వర్షమాలలోని అక్షరాలను, వీటితో ఏర్పడే సరళ పదాలను, నేర్చుకున్న పదాలు / మాటలు, వాక్యాలను స్పష్టంగా ఉచ్చరించాలి.

II. ధారాళంగా చదువడం, అర్థం చేసుకొని చెప్పడం

- ◆ వర్షమాలలోని అక్షరాలను విడిగాను, పదాలలోను గుర్తించాలి. స్పష్టోచ్చారణతో చదువాలి.
- ◆ సరళ పదాలు ధారాళంగా చదువగలగాలి.
- ◆ స్పష్టోచ్చారణతో సరళపదాలు దోషరహితంగా చదువగలగాలి.

III. రాయడం.

- ◆ వర్షమాలలోని అక్షరాలను అందంగా / స్పష్టవంగా రాయాలి.
- ◆ పదాలను, వాక్యాలను చూసి అందంగా రాయగలగాలి.
- ◆ సరళ పదాలు తప్పులు లేకుండా అందంగా రాయాలి.

IV. సృజనాత్మకత.

- ◆ పరిచిత బొమ్మలను గీసి, వాటికి రంగులు వేయాలి.
- ◆ పరిచిత అభినయ గేయాలకు అభినయం చేయాలి.
- ◆ బొమ్మల ఆధారంగా సంభాషణలు చేయగలగాలి.
- ◆ ఇచ్చిన అంశం ఆధారంగా అనగా పరిచితమైన సన్నివేశానికి అభినయం చేయగలగాలి.

(viii)

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2021-22

విషయ సూచిక

క్ర. సం.	పారం పేరు	నేర్చుకోవాల్సినవి	పీరియడ్సు	మాసం	పుటు
I.	పాదుదాం 1) అమ్మ 2) నాన్న 3) మంచి అలవాట్లు 4) బడికి పోదాం	అభినయంతో పాదడం వినడం, ఆర్థం చేసుకోవడం	10	జూన్	2 3 4 5
II.	మాట్లాడుదాం 1) ఇల్లు 2) తోట 3) అంగడి 4) వంటలు 5) జంతుప్రదర్శనశాల 6) బడి	వినడం, ఆర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడడం	15	జూన్, జూలై	6 8 10 12 14 16
III.	చదువుదాం 1) బొమ్మలు-పదాలు 2) వరమాల 3) పద్దాలు	వర్షమాల, పదాలు చదువడం, అక్షరాలు గుర్తించడం	15	జూలై	18 20 21
IV.	చదువడం - రాయడం 1) పలక (ప, ల, క) 2) తబల (బ, త) 3) అరక (అ, ర) 4) ఈత (ఈ) 5) సవరం (స, వ) 6) ఊయిల (ఊ, య) 7) శనగ (శ, న, గ) 8) ఆట (ఆ, ట) 9) చదరంగం (చ, ద, ర) 10) ఉమ జడ (ఉ, మ, జ, డ) 11) ఇటుక (ఇ) 12) ఎలుక - ఏనుగు (ఎ, ఎ, ఐ) 13) ఒకటి, ఓడ, ఔషధం (ఒ, ఓ, ఔ) 14) ఖ, చ, ర, థ, ఫ 15) ఘ, రుసు, ధ, థ, భ 16) హ, త, క్క, ణ, ఇ	పారంలోని కీలక పదంలోని అక్షరాలు, పదాలు చదువడం, రాయడం	5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5	ఆగష్టు ఆగష్టు ఆగష్టు సెప్టెంబర్ సెప్టెంబర్ అక్టోబర్ అక్టోబర్ నవంబర్ నవంబర్ నవంబర్ డిసెంబర్ డిసెంబర్ జనవరి జనవరి ఫిబ్రవరి ఫిబ్రవరి	23 26 29 32 35 38 41 44 47 50 53 56 59 62 65 68

I. పాడుదాం

1) అమ్మ

అమ్మ! అమ్మ! మా అమ్మ
 చల్లని మనసు నీదమ్మ
 చందమామను చూపిస్తావు
 గోరుముఢలు తినిపిస్తావు
 బుడిబుడి నడకలు నడిపిస్తావు
 కమ్మని కథలను వినిపిస్తావు
 మాటలు ఎన్నో నేర్చిస్తావు
 పాటలు ఎన్నో పాడిస్తావు

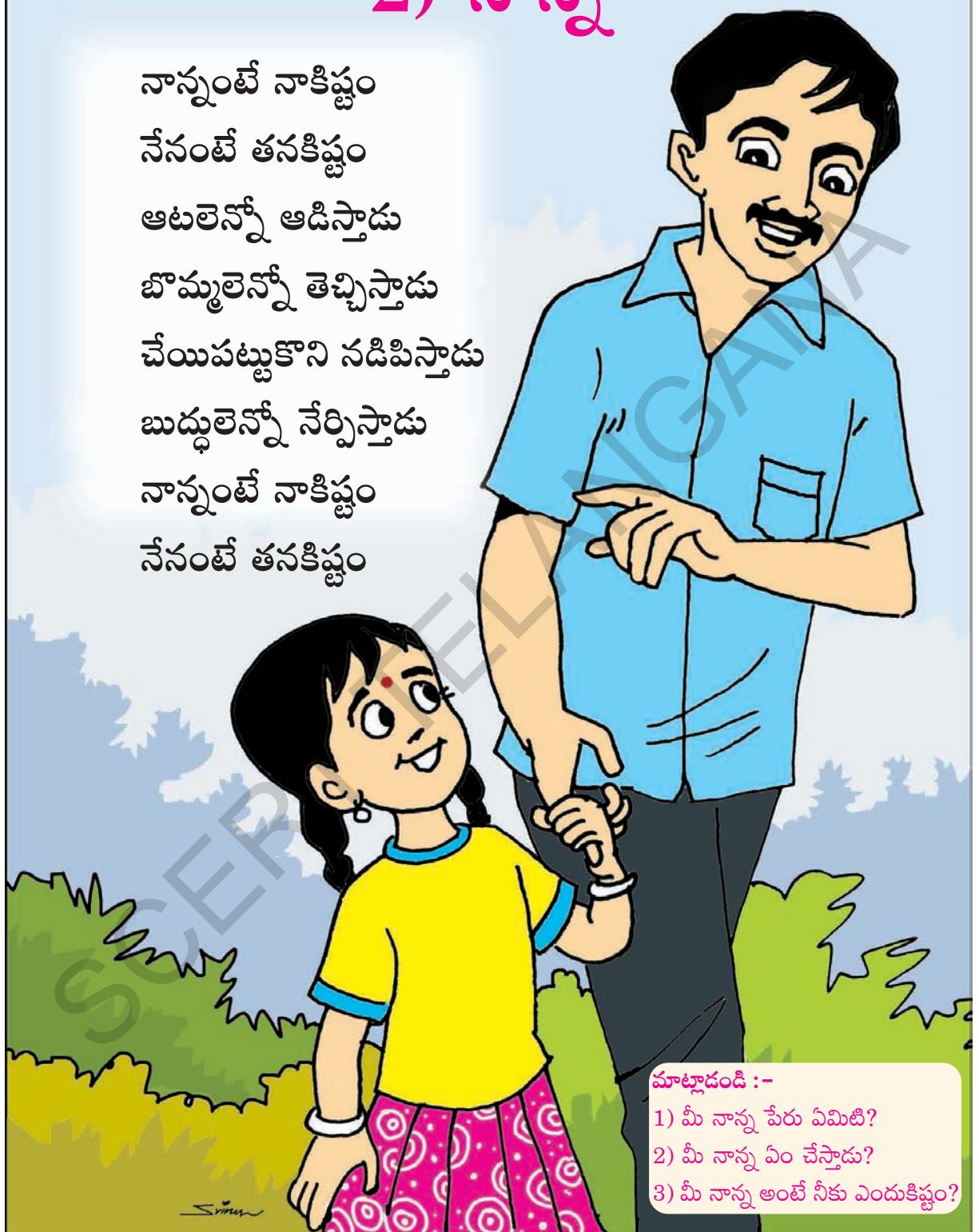
మాటల్లాడండి :-

- 1) మీ అమ్మ పేరేమిటి?
- 2) మీ అమ్మ అంటే ఎందుకిష్టం?
- 3) మీ అమ్మ ఏం చేస్తుంది?

2) నాన్న

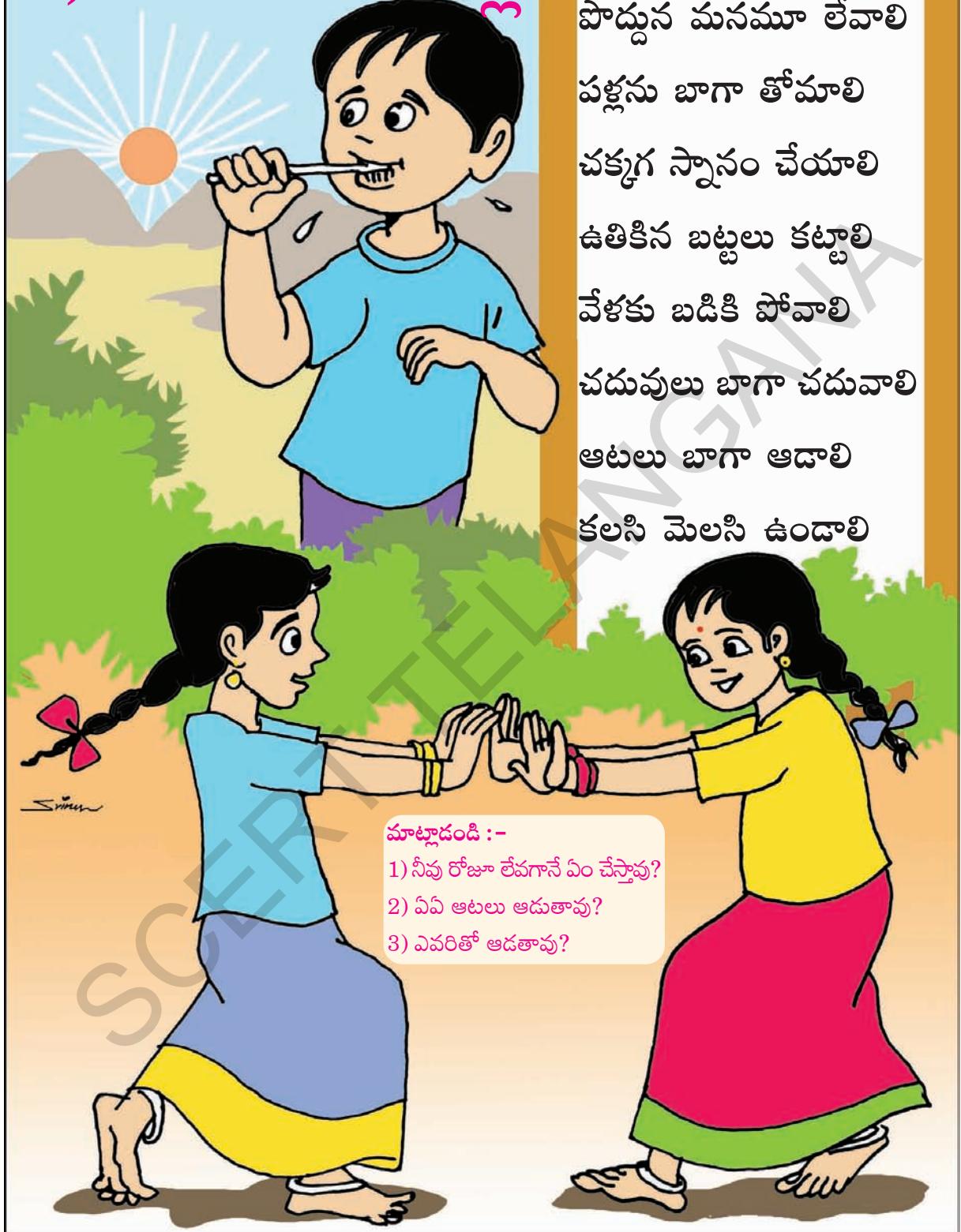
నాన్నంటే నాకిష్టం
నేనంటే తనకిష్టం
ఆటలెన్నో ఆడిస్తాడు
బొమ్మలెన్నో తెచ్చిస్తాడు
చేయపట్టుకొని నడిపిస్తాడు
బుద్ధలెన్నో నేర్చిస్తాడు
నాన్నంటే నాకిష్టం
నేనంటే తనకిష్టం

మాట్లాడండి :-

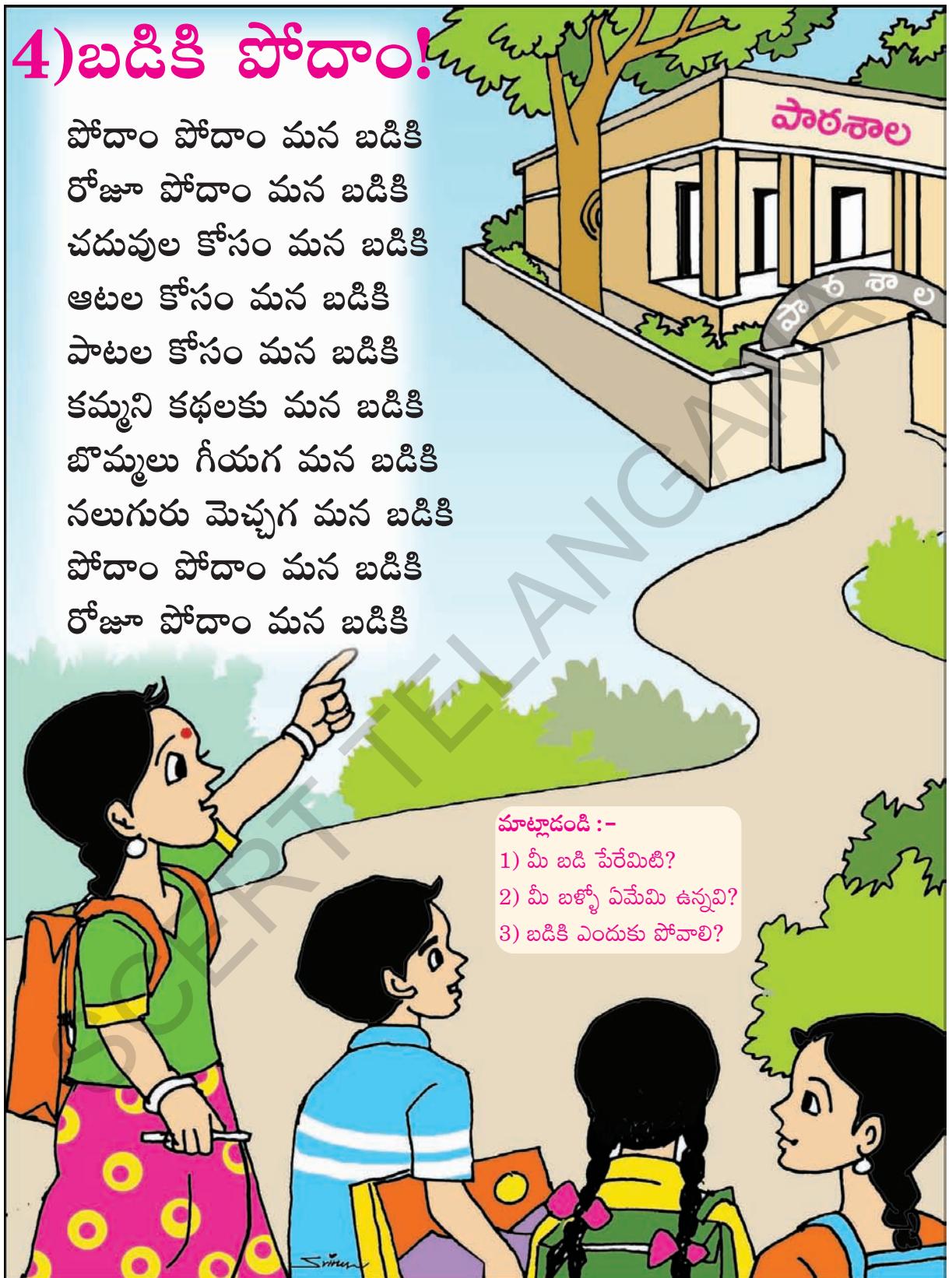
- 1) మీ నాన్న పేరు ఏమిటి?
- 2) మీ నాన్న ఎం చేస్తాడు?
- 3) మీ నాన్న అంటే నీకు ఎందుకిష్టం?

3) మంచి అలవాట్లు

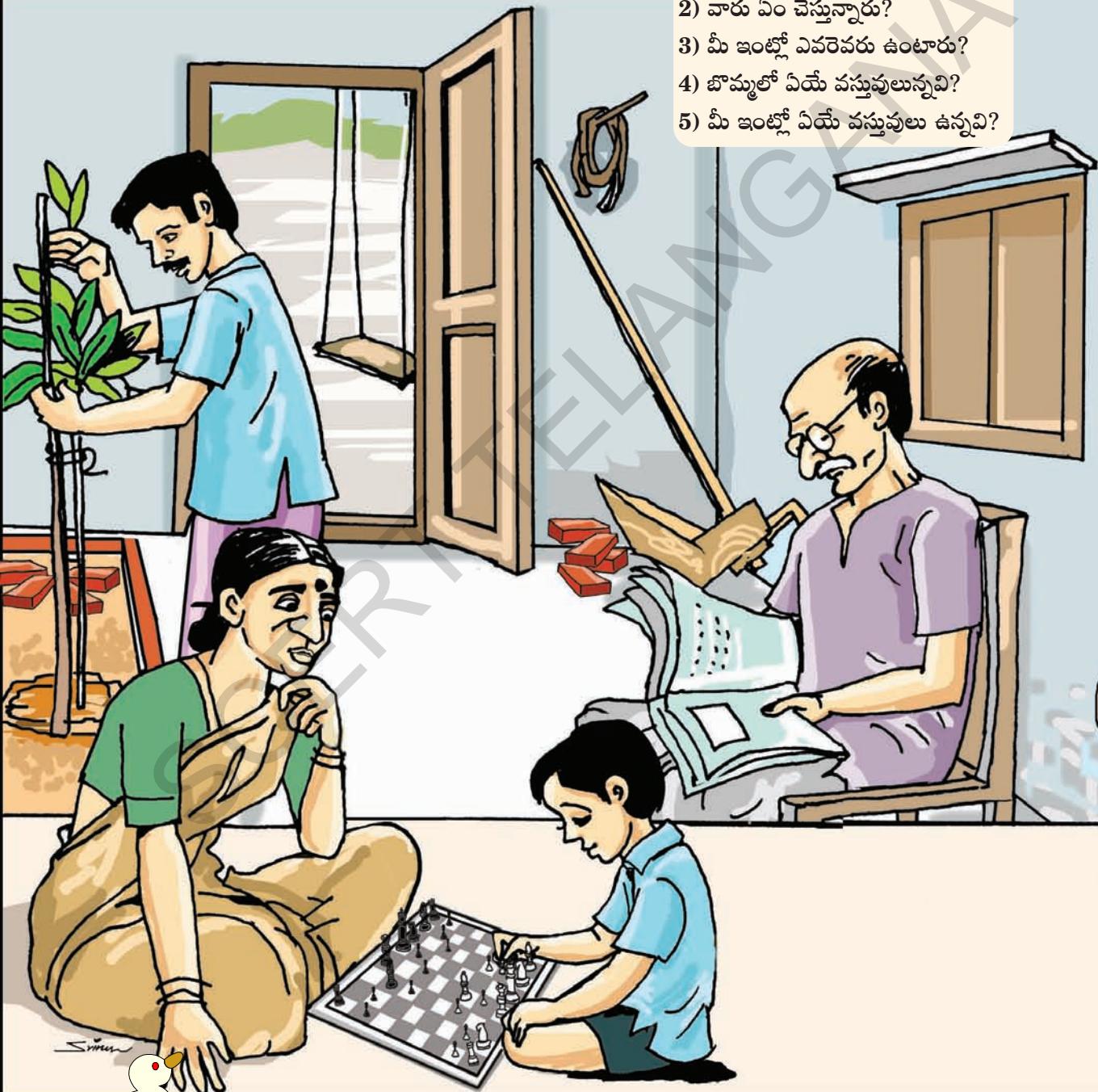
4)బడికి పోదాం!

పోదాం పోదాం మన బడికి
 రోజుా పోదాం మన బడికి
 చదువుల కోసం మన బడికి
 ఆటల కోసం మన బడికి
 పాటల కోసం మన బడికి
 కమ్మని కథలకు మన బడికి
 బొమ్మలు గీయగ మన బడికి
 నలుగురు మెచ్చగ మన బడికి
 పోదాం పోదాం మన బడికి
 రోజుా పోదాం మన బడికి

1) ఇల్లు

- 1) బామ్మలో ఎవరెవరు ఉన్నారు?
- 2) వారు ఏం చేస్తున్నారు?
- 3) మీ ఇంట్లో ఎవరెవరు ఉంటారు?
- 4) బామ్మలో ఏయే వస్తువులున్నవి?
- 5) మీ ఇంట్లో ఏయే వస్తువులు ఉన్నవి?

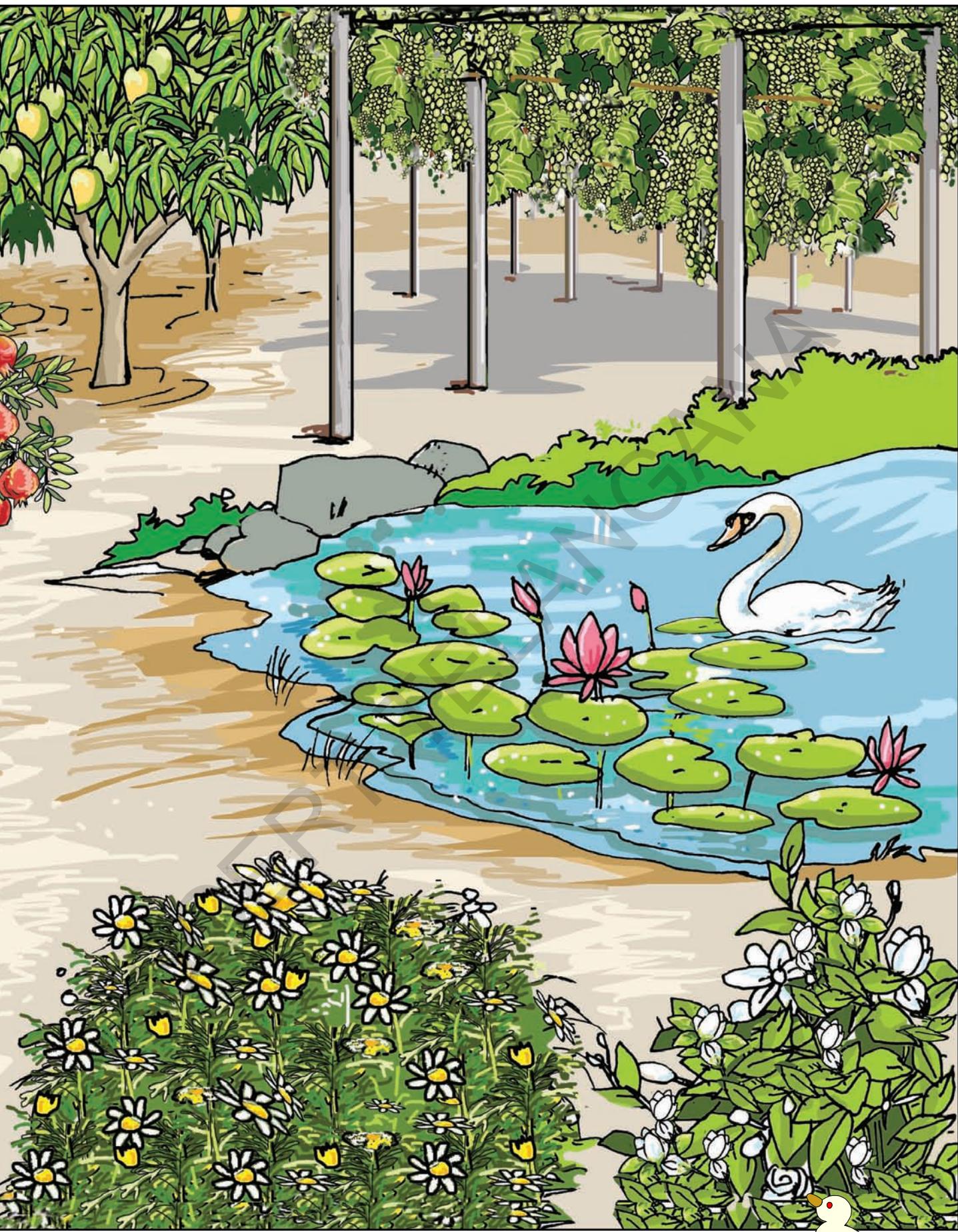

II. మాట్లాడుడాం

2) తోట

- 1) తోటలో ఏమేమి ఉన్నవి?
- 2) మీకు తెల్పిన కొన్ని పండ్ల పేర్లు చెప్పండి.
- 3) మీకు తెల్పిన పూల పేర్లు చెప్పండి.
- 4) తోటకు వెళితే మీరు ఏం చేస్తారు?

3) అంగడి

- 1) బొమ్మలో ఎవరెవరు ఏమేం చేస్తున్నారు?
- 2) అంగడిలో ఏమేమి ఉన్నవి?
- 3) నీవు చూసిన అంగడిలో ఏమేమి ఉన్నవి?
- 4) అంగడిలో ఇంకా ఏమేమి దొరుకుతవి?
- 5) మీకు తెల్పిన కూరగాయల పేర్లు చెప్పండి.

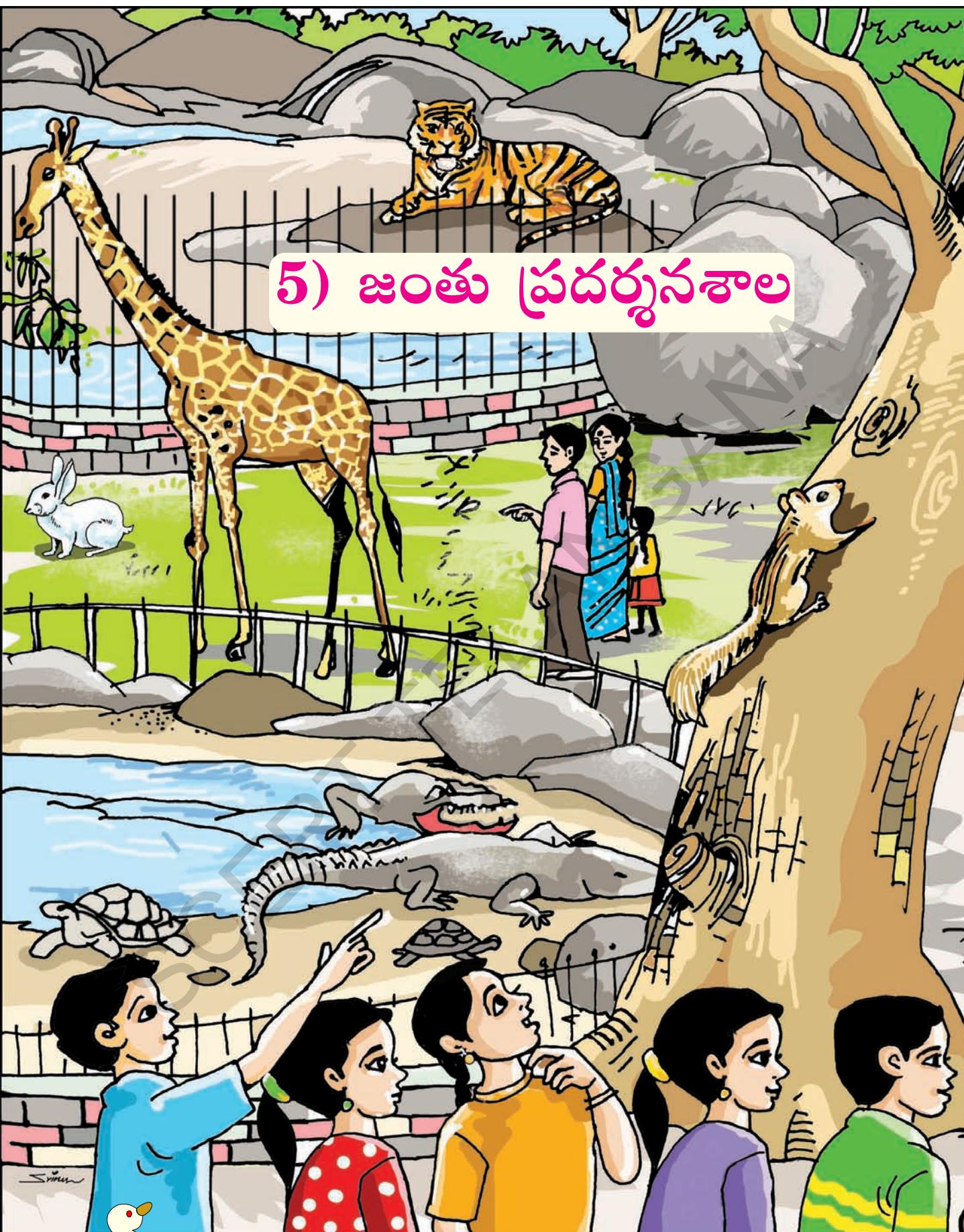
4) వంటలు

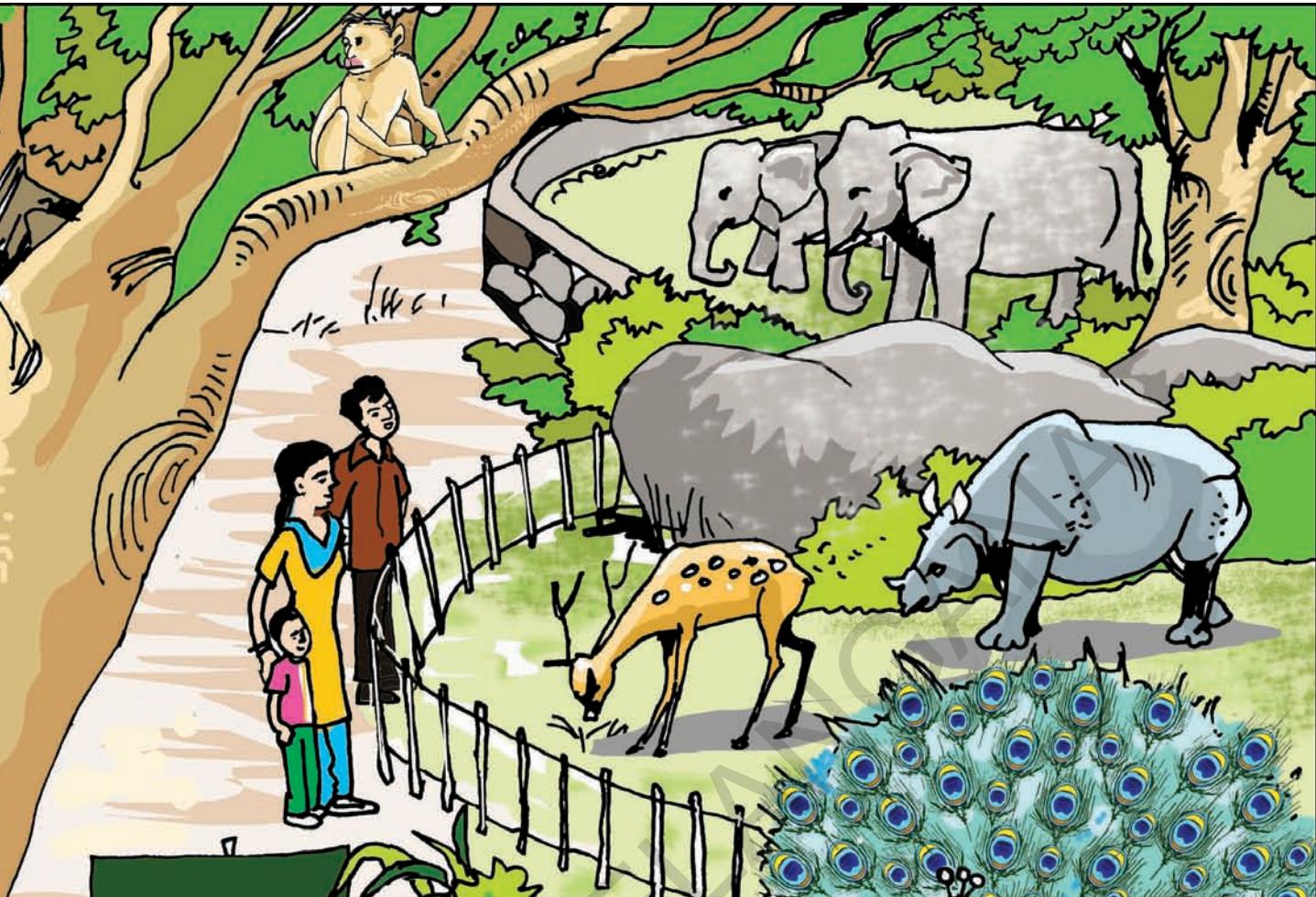
- 1) బొమ్మలోని వారు ఏం చేస్తున్నారు?
- 2) ఏమేమి వండారు? ఏమి వండుతుండవచ్చు?
- 3) మీరు ఏమేమి తింటారు?
- 4) నీకు ఏవి తినడమంటే బాగా ఇష్టం?
- 5) మీ అమ్మ ఏమేమి వండుతుంది?

5) జంతు ప్రదర్శనశాల

- 1) బోమ్మలో ఏవి జంతువులు ఉన్నవి?
- 2) ఏయే పక్కలు కనిపిస్తున్నవి?
- 3) మీకు తెల్పిన మరికొన్ని జంతువుల పేర్లు చెప్పండి.
- 4) మీకు తెల్పిన మరికొన్ని పక్కల పేర్లు చెప్పండి.
- 5) నీవు ఎప్పుడైనా 'జూకు వెళ్లావా? అక్కడ ఏమేం చూశావు?

6) బడి

పల

- 1) పిల్లలందరూ ఎక్కడ ఉన్నారు?
- 2) భొమ్మెలోని పిల్లలు ఏం చేస్తున్నారు?
- 3) తరగతి గదిలో ఏమేమి ఉన్నవి?
- 4) మీ తరగతిలో ఏమేం ఉన్నవి?
- 5) మీరు మీ టీచర్లతో ఏమి మాట్లాడుతారు?
- 6) మీ బడిలో మీకు ఏవంటే ఇష్టం?

III. చదువుదాం 1. బోమ్మలు-పదాలు

కింది బోమ్మలు చూడండి. వాటి పేర్లు చెప్పండి. చదువండి. ఇంతకు ముందు

పలక

తబల

ఆరక

శసత

సవరం

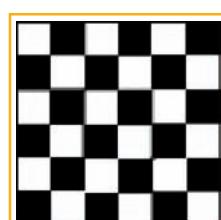
డొయల

శనగ

అట

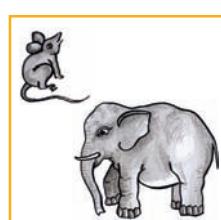
చదరంగం

ఉమ జడ

ఇటుక

ఎలుక-ఏనుగు

ఒకటి

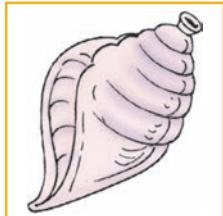

ఓడ

బోషధం

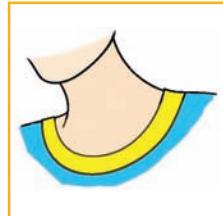
బొమ్మలో ఏలిలో ఏవి ఉన్నవో వెతకండి. ఈ బొమ్మల గురించి మాట్లాడండి.

శంఖం

పించం

కంరం

రథం

ఫలం

మేఘం

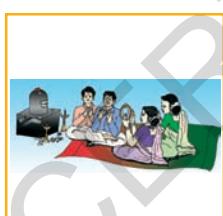
రుషం

ధంక

ధనం

భజన

హంస

తాళం

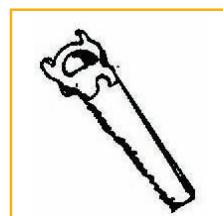

అ

అక్షరం

వీణ

ఱంపం

2. వర్ణమాల

కింది వర్ణమాలను చూడండి. అక్షరాలను చదువండి.

అచ్చులు

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	్య	్య
ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఔ	్య	్య	్య	్య

హల్లులు

క	ఖ	గ	ఘ	ఘ	జ	
చ	చె	ఖ	ఖ	జె	ఘు	ఘు
ట	త	ద	ధ	ధ	ణ	
త	థ	ద	ధ	ధ	న	
ప	ఫు	బ	భ	భ	మ	
య	ర	ల	వ	శ	ష	స
						హ
						క్షు

- ముందు పారంలోని బొమ్ములు పదాలలోని అక్షరాలను వర్ణమాలలో చూపండి.
ఉదా : ‘పలక’లో ప, ల, క వర్ణమాలలో ఎక్కడ ఉన్నవి?

3. పదాలు

కింది పదాలను చదువండి. వీటి అక్షరాలను వర్ణమాలలో చూపండి.

అల	ఎద	కళ	జలం
అర	ఏక	కథ	రుషం
అట	ఏల	ఖరం	రుర
అన	ఐన	ఖగం	టంకం
ఇల	ఒర	గద	రవర
ఇక	ఒక	గంప	డంబం
ఈగ	ఓడ	ఘుటం	ధంక
ఈల	ఓర	ఘునం	తబల
ఉమ	బౌర	చదరం	తడక
ఉష	బౌదల	చలం	దవడ
ఉండ	అంబ	చందం	దండ
ఊట	అండ	జడ	ధనం
ఎర	కల	జత	ధర

నగ	యవన	సంత	తళతళ
నవల	రథం	హలం	పాపజడ
పడవ	రజతం	హంస	కరకర
పలక	లవణం	కళ	లబలబ
ఘలం	లవంగం	క్షుమ	దబదబ
బలం	వనం	క్షణం	తహతహ
బలపం	వరం	ఉమజడ	చకచక
భజన	శరం	చదరంగం	గలగల
భవనం	శనగ	కలవరం	పకపక
మర	షండం	టపటప	తలగడ
మంచం	షడంగం	కలకల	మకరందం
యమ	సవరం	జలజల	నందనవనం

అమలపలక

ఊడల ఊయల

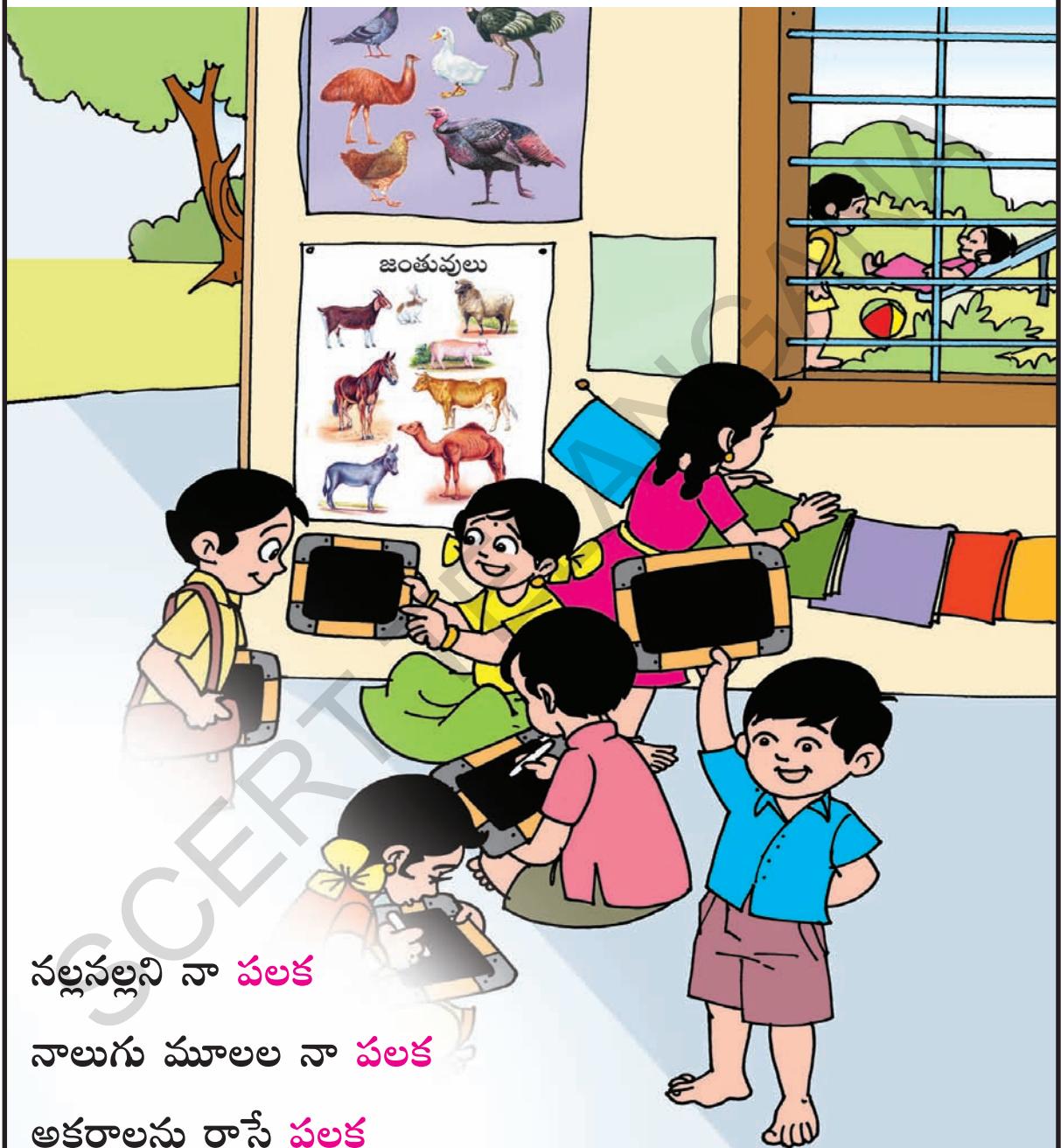
మనం ఆడగలం

మనం చదవగలం

1. పలక

నల్లనల్లని నా పలక

నాలుగు మూలల నా పలక

ఆక్కరాలను రాసే పలక

అంకెలు సంఖ్యలు రాసే పలక

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) తరగతిలో పిల్లలు ఏం చేస్తున్నారు?
- 2) తరగతి గదిలో ఏమేమి ఉన్నాయి?

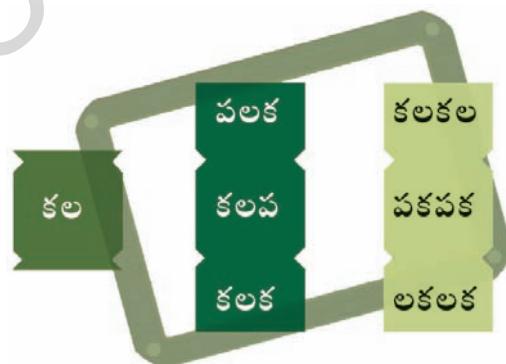

చదువడం

- 1) గేయంలో ‘పలక’ను గుర్తించి ‘O’ చుట్టండి.
- 2) కింది బొమ్మను చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలను చదువండి. ఈ అక్షరాలను వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

- 3) ‘ప-ల-క’ అక్షరాలతో వచ్చే పదాలు చదువండి.

24

రాయడం

- 1) అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

త

ల

క

- 2) కింది అక్షరాలను చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి. కలిపి చదువండి. రాయండి.

త

ల

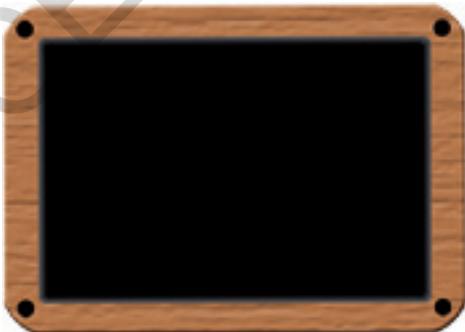
క

పలక

సృజనాత్మకత

- 1) కింది బొమ్మను చూడండి. మీరూ గీయండి. రంగులు వేయండి.

2. తబల

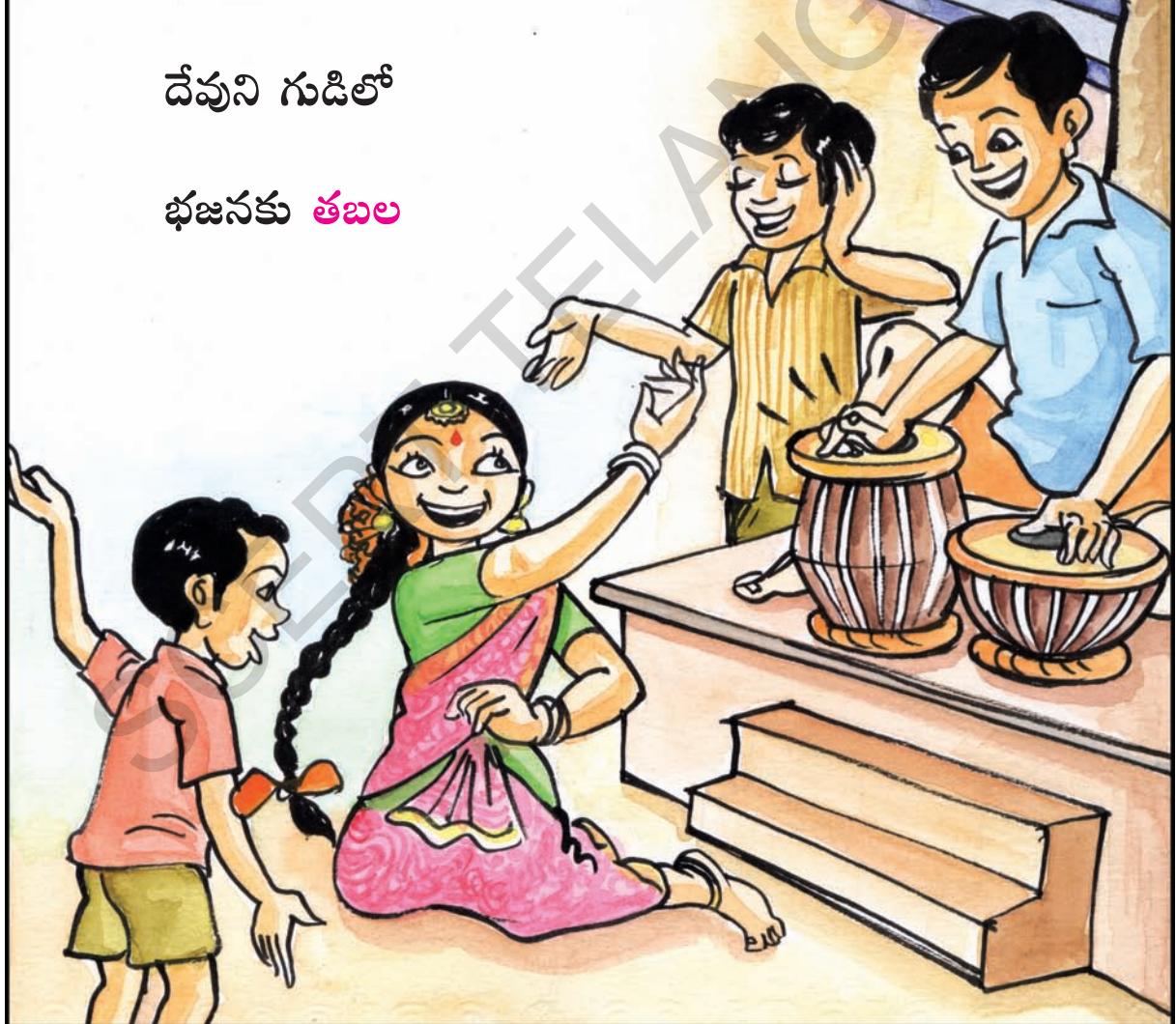

ఆటకు తబల

పాటకు తబల

దేవుని గుడిలో

భజనకు తబల

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పారంలోని బొమ్మలో ఎవరెవరు ఏం చేస్తున్నారు?
- 2) మీకు తెలిసిన వాద్యల పేర్లు చెప్పండి. మీకు ఏ వాద్యమంటే ఇష్టం?

చదువడం

- 1) గేయంలో “తబల” పదాన్ని గుర్తించి ‘O’ చుట్టండి.
- 2) కింది బొమ్మను చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలు చదువండి.

తబల

- 3) ‘త - బ - ల’ అక్షరాలతో వచ్చే పదాలు చదువండి. మరికొన్ని చెప్పండి.

తల

తలతల

తబల

లబలబ

లత

బలబల

రాయడం

- 1) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

- 2) మక్కలు కలుపుతూ రాయండి.

త	త	త		
ల	ల	ల		

సృజనాత్మకత

- 1) కింది బొమ్మను చూడండి. మీరూ గీయండి. పేరు రాయండి.

28

3. అరక

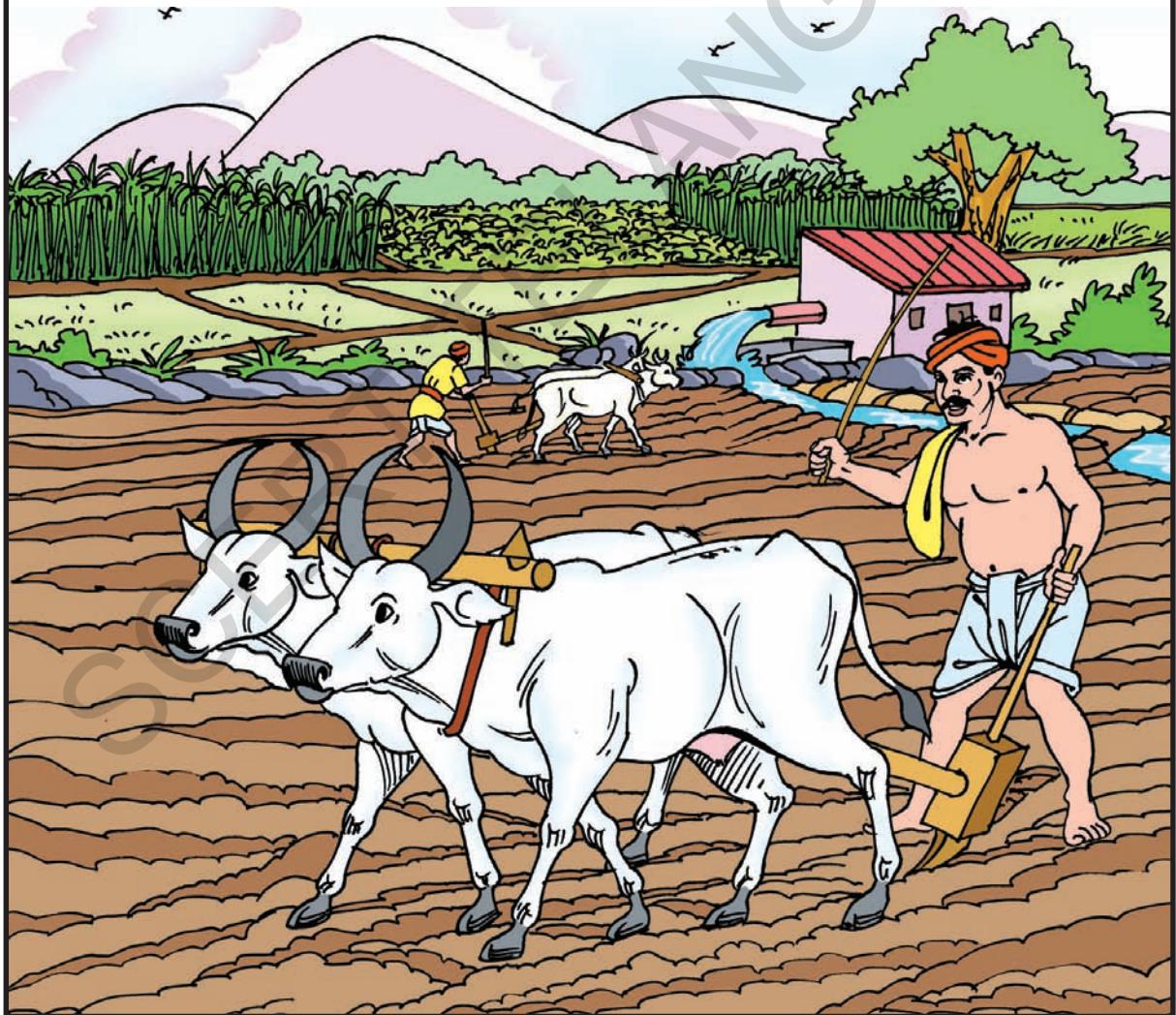

అరక అరక ఇది మన అరక

ఎద్దలు లాగే చక్కని అరక

పొలమును చదునుగ దున్నే అరక

రైతుకు అండగ ఉండే అరక

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పారం బొమ్మను చూడండి. ఎవరెవరు ఉన్నారు? వారు ఏంచేస్తున్నారు?
- 2) పొలంలో ఏమేమి పండిస్తారు?

చదువడం

- 1) గేయంలో “అరక” పదాన్ని గుర్తించి ‘O’ చుట్టుండి.
- 2) కింది బొమ్మను చూడండి. పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలను చదువండి. ఈ అక్షరాలను వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

- 3) కింది పదాలు చదువండి. ఈ పదాలలో ఏ అక్షరం ఎన్నిసార్లు వచ్చింది? రాయండి.

అల	కలప	కలకల
అర	పలక	పలపల
కల	కలత	వలవల
తల	అలక	లబలబ
లత	తబల	కరకర
కలక	లకలక	పకపక

అ	క	ప	త	ల	బ	ర

30

రాయడం

1) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

2) చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి.

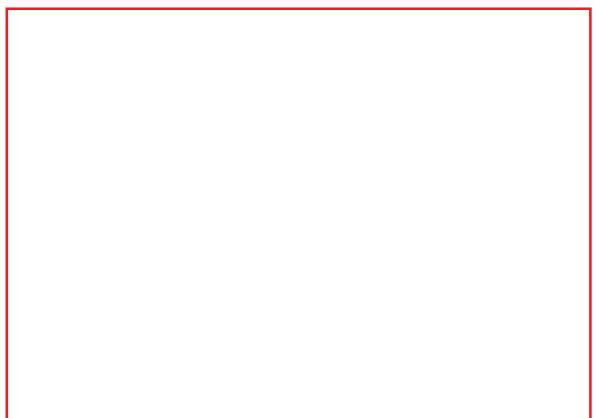
ఏ	ఊ	ఊ		
శ	ఊ	ఊ		

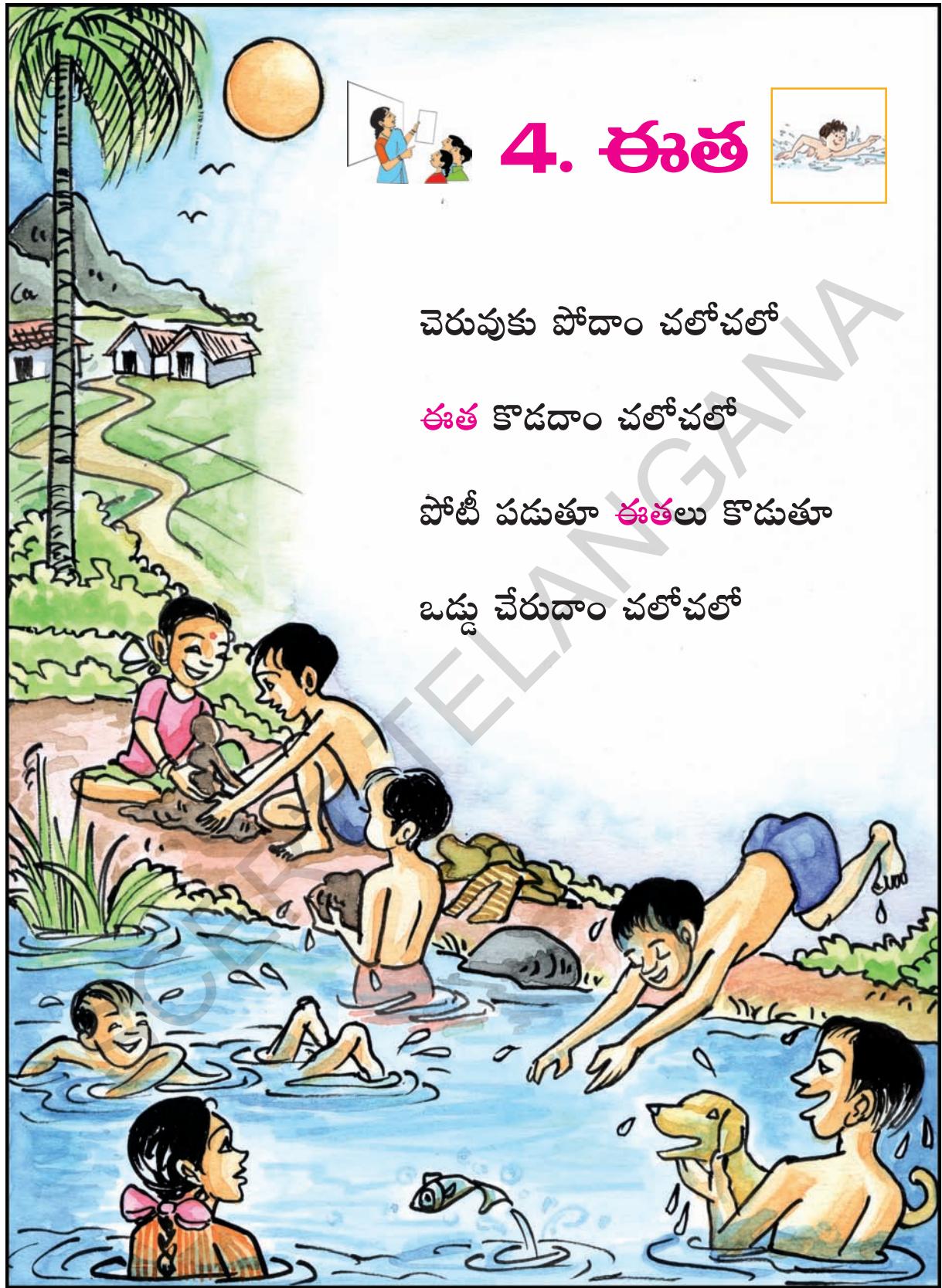

సృజనాత్మకత

1) గేయాన్ని అభినయించే పాడండి.

2) కింది బొమ్మను చూడండి. గీసి, రంగులు వేయండి.

4. ఈత

చెరువుకు పోదాం చలోచలో

ఈత కొడదాం చలోచలో

పోటీ పడుతూ ఈతలు కొడుతూ

ఒడ్డు చేరుదాం చలోచలో

వినండి - మాట్లాడండి

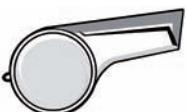
- 1) పారం బొమ్మ చూడండి. ఏం జరుగుతున్నదో చెప్పండి.
- 2) ఈత ఎందుకు నేర్చుకోవాలి?

చదువడం

- 1) గేయంలో “ఈత” పదాన్ని గుర్తించండి.
- 2) కింది బొమ్మలకు తగిన పదాన్ని గుర్తించండి. పదానికి ‘O’ చుట్టండి.

అ)

ఈల, ఈత, ఈక

ఆ)

ఈల, ఈత, ఈక

ఇ)

ఈత, ఈల, ఈక

- 3) కింది పదాలను చదువండి. మీరు నేర్చుకున్న అక్షరాలకు ‘O’ చుట్టండి.

ఈక

ఈగతల

ఈ పలక

ఈల

లత ఈల

ఈదర

ఈత

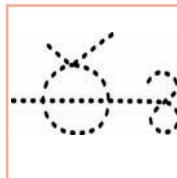
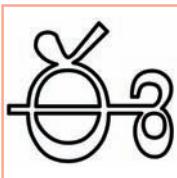
ఈ తబల

తలగడ

రాయడం

- 1) కింది అక్షరాన్ని గీతల మధ్య రాయండి. తరువాత చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి.

- 2) కింది పదాలను చూసి రాయండి.

శశత

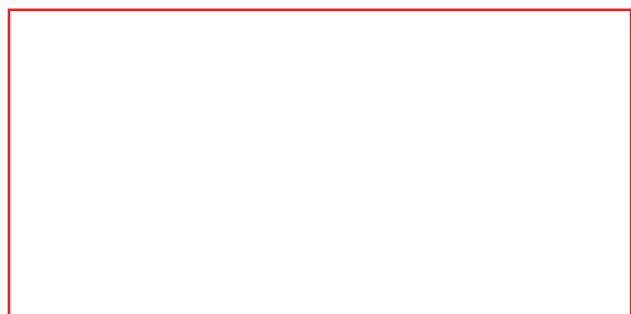
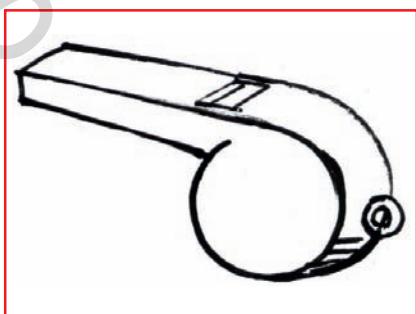
శశల

శశక

సృజనాత్మకత

- 1) గేయాన్ని అభినయంతో పాడండి.
- 2) కింది బొమ్మను చూడండి. మీరు గేయండి. రంగులు వేయండి. వేరు రాయండి.

5. సవరం

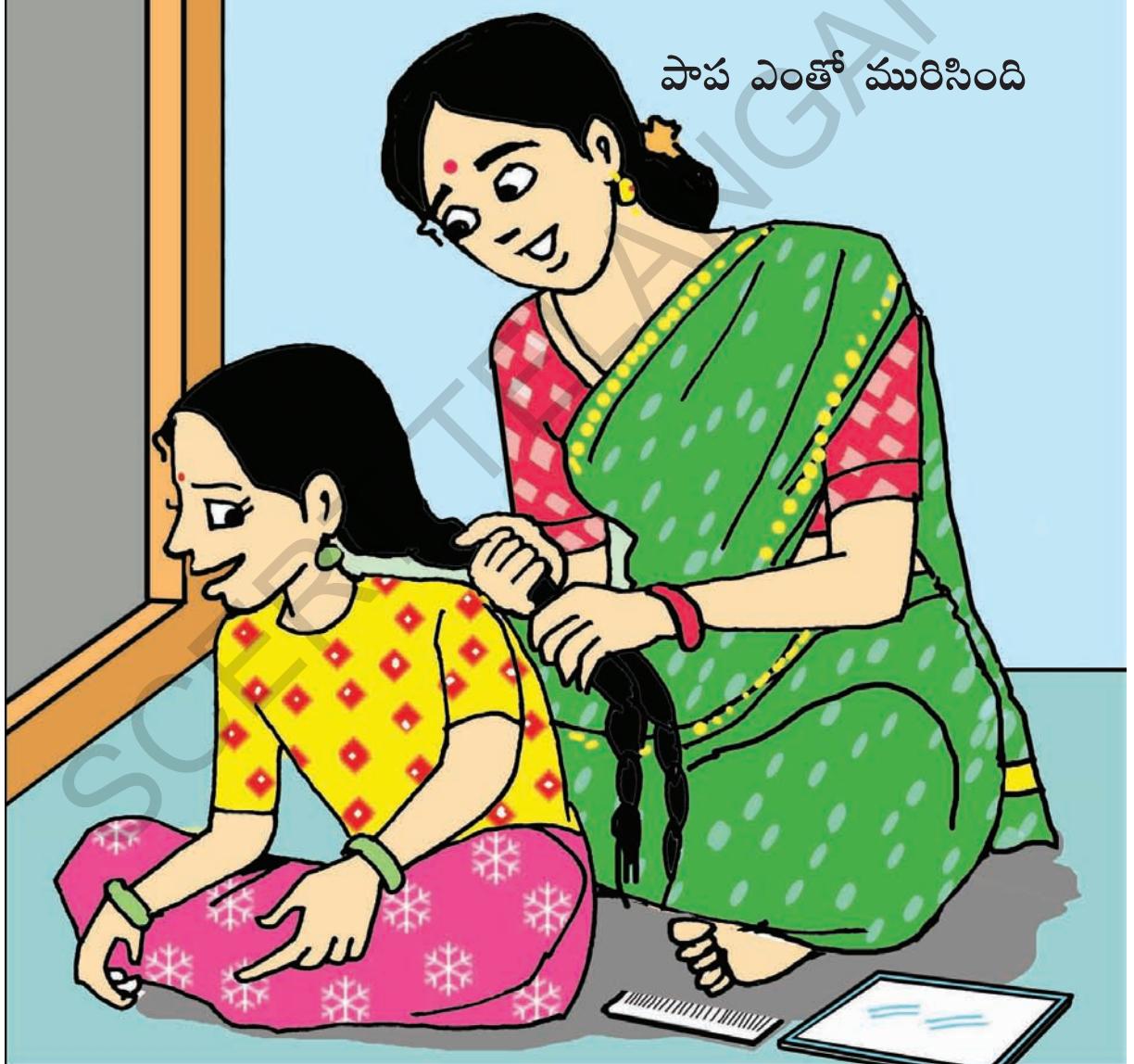

అమ్మ సవరం తీసింది

పాపకు సవరం అల్లింది

సవరం జడను చూసుకొని

పాప ఎంతో మురిసింది

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) సవరం ఎప్పుడెప్పుడు పెట్టుకుంటారు?
- 2) ఎందుకు పెట్టుకుంటారు?

చదువడం

- 1) గేయంలో ‘సవరం’ పదాన్ని గుర్తించండి.
- 2) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలు చదువండి.

1వ అక్షరం ఏమిటి?

2వ అక్షరం ఏమిటి?

3వ అక్షరం ఏమిటి?

2, 1 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

4, 1 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

4, 5, 6 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

5, 3, 6 అక్షరాలు కలిపి చదువండి.

- 3) ఈ కింది పదాలను చదువండి. ఏటిని వర్ణమాలలో గుర్తించండి. ఏ అక్షరం ఎన్ని సార్లు వచ్చిందో రాయండి.

వరస, బస, వస, సరసర, పస, వరం, సంత, రసం,

వసంతం, వంత, సంతకం, ఈల, కరం, సంబరం, వల

స	వ	ర	ప	ఈ	క	బ	త	ల

రాయడం

1) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

న

వ

శ

ఽ

2) కింది అక్షరాలను చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి. కలిపి చదువండి.

న

వ

రం

న

వ

రం

3) కింది పదాలను గీతల్లో అందంగా రాయండి.

వనంతం ఆంబరం కలకల ఆరక

.....
.....
.....
.....

సృజనాత్మకత

1) గేయాన్ని అభినయంతో పాడండి.

6. ఊయల

డ్రగే డ్రగే ఊయల

పాప డ్రగే ఊయల

అమ్మ డ్రపే ఊయల

హయనిచ్చె ఊయల

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పారం బొమ్మలో ఎవరెవరు ఉన్నారు? ఏం చేస్తున్నారు?
- 2) ఏమే ఊయలలు ఊగావు? ఎక్కడెక్కడ ఊగావు?

చదువడం

- 1) గేయంలో ‘ఊయల’ పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ మట్టండి.
- 2) కింది బొమ్మకు చెందిన పదాన్ని చదువండి. అక్షరాలను చదువండి. ఈ అక్షరాలను వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

ఊయలు

ఊ య ల

ఊ య ల

- 3) కింది బొమ్మలకు సరైన పదాలను జతపరచండి.

అరక

తబల

పలక

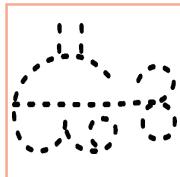

ఈత

రాయడం

- 1) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి. తరువాత చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి.

- 2) కింది పదాలను చూసి రాయండి.

ఊయల

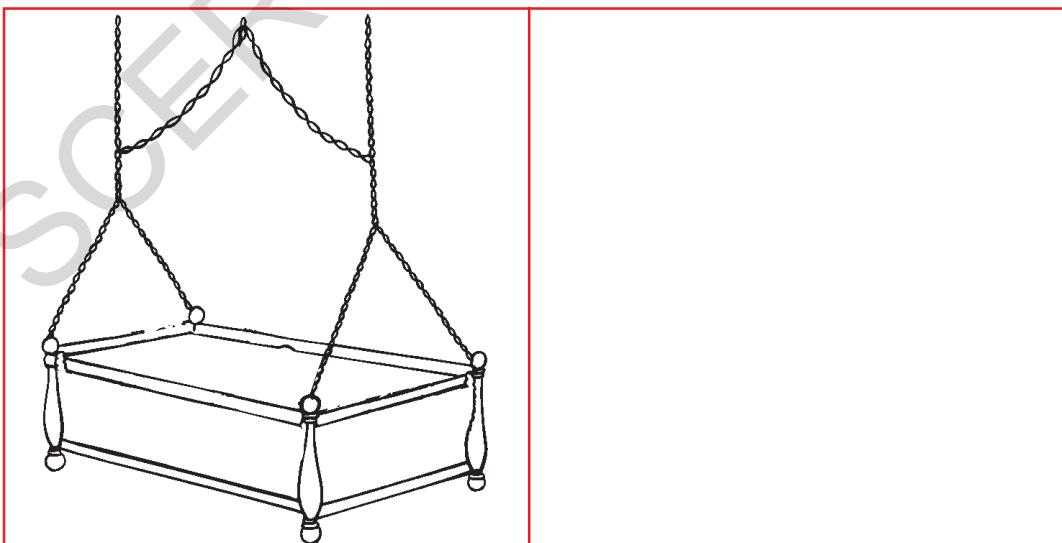
ఊత్త

ఊక

సృజనాత్మకత

- 1) కింది బొమ్మను చూసి గీయండి, రంగులు వేయండి.

7. శనగ

అమ్మ అంగదికి వెళ్లింది

శనగలు శానా తెచ్చింది

శనగ గుడాలు చేసింది

చెల్లెకు నాకు పెట్టింది

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పారం బొమ్మను చూడండి. మాట్లాడండి.
- 2) శనగలతో ఏమేమి వండుతారు?

చదువడం

- 1) గేయంలో 'శనగ' పదాన్ని గుర్తించండి. వాటి కింద గీత గేయండి.
- 2) కింది పదాలలో సరైన పదాన్ని గుర్తించి దాని కింద గేయండి.
 1. గనశ
 2. శనగ
 3. నగశ
 4. శగన
- 3) కింది పదాలలో ఈ పారం పేరును గుర్తించండి.
 1. పలక
 2. తబల
 3. సవరం
 4. శనగ
- 4) కింది పదాలు చదువండి. వాటిలోని అక్షరాలు ఏవి ఎన్ని సార్లు వచ్చాయారాయండి.

నగ	శనగ	బలం	రంగం	కలకల
కల	పలక	శరం	తరంగం	కంకర
ఈగ	అరక	యశం	నగరం	గబగబ
ఈల	నలత	తరం	శతకం	లబలబ
ఈత	ఊయల	రకం	పయనం	పకపక
ఆర	తబల	గతం	సవరం	గలగల

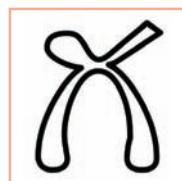
అ	ఈ	ఊ	క	గ	త	న	ప	బ	స	య	ర	ల	వ	శ

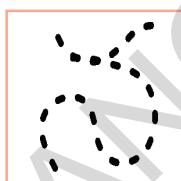

రాయడం

1) కింది అక్షరాలను గేతల మధ్యలో రాయండి.

2) కింది చుక్కలు కలుపుతూ అక్షరాలు రాయండి.

3) బొమ్మను చూసి కింది భాళీల్లో సరైన పదాలు రాయండి.

1. పొప డెదింది. 2. పొప పై రాసింది.
 పొప డెదింది. పొప పై రాసింది.

4) గళలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

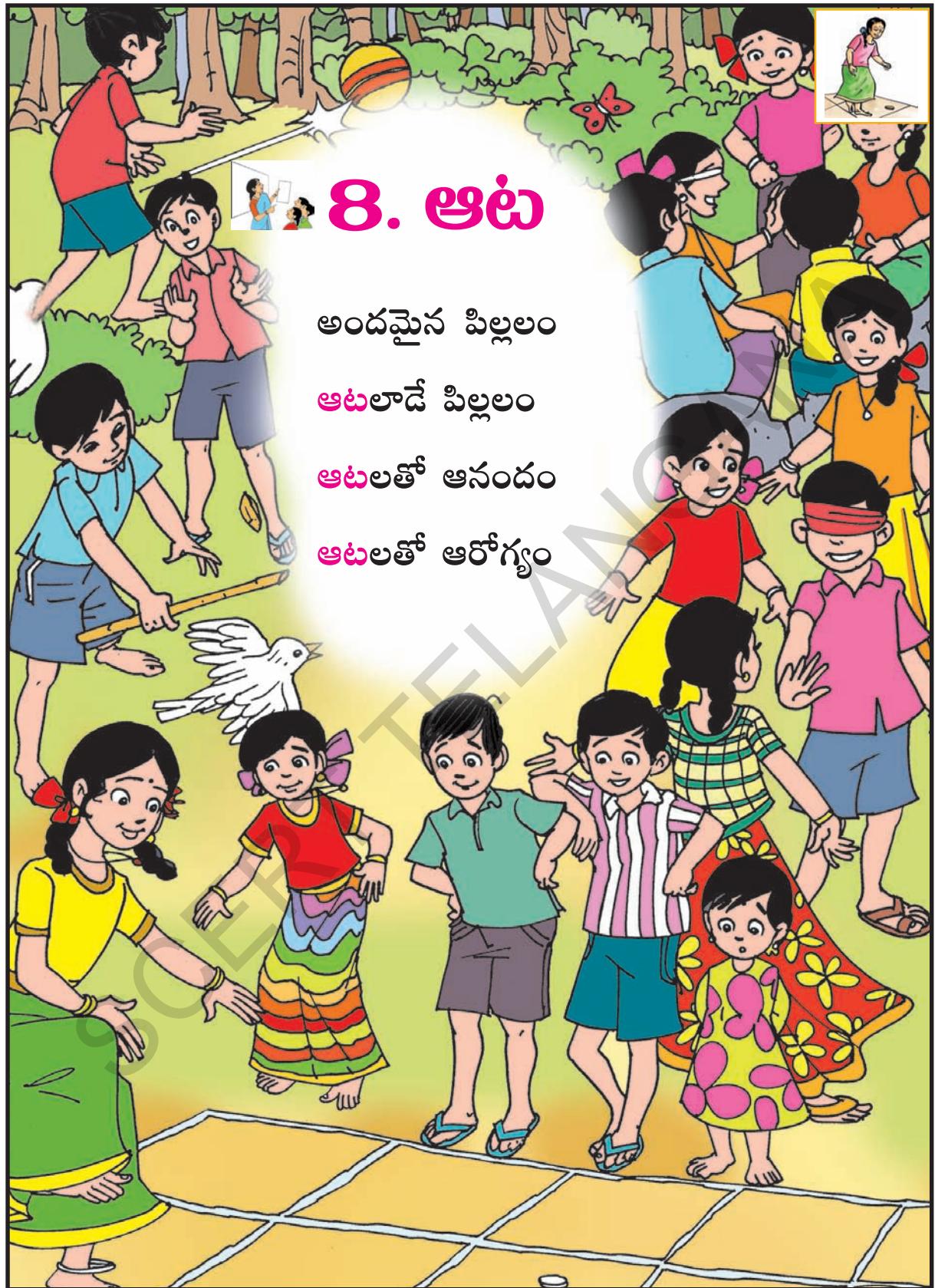
న	గ	శ	ర
ల	ప	క	త
అ	బ	శు	వ
స	డె	య	ఒ

1. 5.
 2. 6.
 3. 7.
 4. 8.

సృజనాత్మకత

1) గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడండి. అభినయించండి.

8. ఆట

అందమైన పిల్లలం

ఆటలాడే పిల్లలం

ఆటలతో ఆనందం

ఆటలతో ఆరోగ్యం

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పారంలోని బొమ్మను చూసి పిల్లలు ఏమి చేస్తున్నారో చెప్పండి.
- 2) మీరు ఆడుకునే ఆటల పేర్లు చెప్పండి.

చదువడం

- 1) కింది బొమ్మలు చూడండి. బొమ్మకు సరైన పదాన్ని గుర్తించండి.

అ)		ఆక	ఆప	ఆట
ఆ)		కంల	లంక	కలం
ఇ)		లత	తలం	తల
ఈ)		లవ	వల	లవం

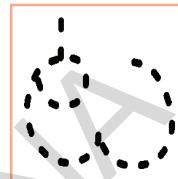
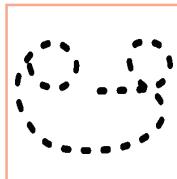
- 2) కింది పదాలు చదువండి. వీటిలోని ఆక్షరాలను వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

ఆశ	ఆన	ఆవ	తడక
ఆనందం	ఆశయం	ఆలయం	ఆయన
గంట	పటం	డ్సట	నటన
టపటప	టకటక	ఆనప	అలక

రాయడం

- 1) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి. తరువాత చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి.

- 2) కింది పదాలను చూసి రాయండి.

ఆట లత పలక

- 3) కింది పట్టిక ఆధారంగా పదాలు రాయండి.

ఆ	న	గం
ప	ల	ట
టం	డౌ	యం

1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____

సృజనాత్మకత

- 1) కింది బొమ్మను చూడండి. పిల్లలు ఏం మాట్లాడుకుంటున్నారో చెప్పండి.

9. చదరంగం

చదరంగం చదరంగం
తెల్లని గడుల చదరంగం
నల్లని గడుల చదరంగం
ఎత్తులు వేసే చదరంగం
మెదడుకు మేత చదరంగం

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పారం బొమ్మలో పిల్లలు ఏం చేస్తున్నారో చెప్పండి.
- 2) చదరంగం ఆటను వేటితో ఆడుతారు?

చదువడం

- 1) గేయంలో ‘చదరంగం’ పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ తో చుట్టుండి.
- 2) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలు చదువండి.

చ	ద	రం	గం
----------	----------	-----------	-----------

చ
1

ద
2

రం
3

గం
4

- 1వ అక్షరం ఏమిటి?
- 2వ అక్షరం ఏమిటి?
- 3వ అక్షరం ఏమిటి?
- 4వ అక్షరం ఏమిటి?

- 3) కింది పదాలు చదువండి.

రంగం

చరచర

గంగ

తగరం

గరం

గరగర

వరం

శరం

చదరం

గరంగరం

వంత

డురంత

- 4) బొమ్మలకు తగిన పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.

అ)

పలక

కలప

పలక

పపక

ఆ)

గంప

పంగ

పగం

గపం

ఇ)

వల

లవ

లలవ

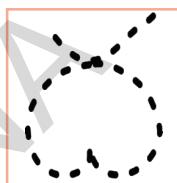
వలవ

రాయడం

- 1) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి. తరువాత చుక్కలు కలుపుతూ రాయండి.

- 2) కింది పదాలను చూసి రాయండి.

చదరం చదరంగం చదరంగం ఆట

సృజనాత్మకత

- 1) చదరంగం బొమ్మను గీయండి. గడులకు రంగులు నింపండి.

10. ఉమజడ

నల్నవెన ఉమజడ

అందమైన ఉమజడ

మల్లెపూల మంచిజడ

జడకుచ్చల ఉమజడ

పొడవైనది ఉమజడ

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పారం బొమ్మలో ఎవరెవరున్నారు? ఏం చేస్తున్నారు?
- 2) ఏవ పూలతో పూలజడలు వేసుకుంటారు? ఎప్పుడెప్పుడు?

చదువడం

- 1) కింది పదాలలో పారంలోని పదాలను గుర్తించండి. వాటికి ‘○’ చుట్టుండి.

ఉము	ఉడుతు	అముల
పలక	మల్లె	ఉమజడ
కమలం	ఉయుల	పూలజడ

- 2) కింది పదాలు చదువండి. వాటిలోని అక్షరాలను వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

జడ	చదరం	ఉము	తడక
సవరం	కలప	నగ	ఆట
ఈగ	బండ	ఉయుల	అరక
శనగ	మడత	జలజ	జత

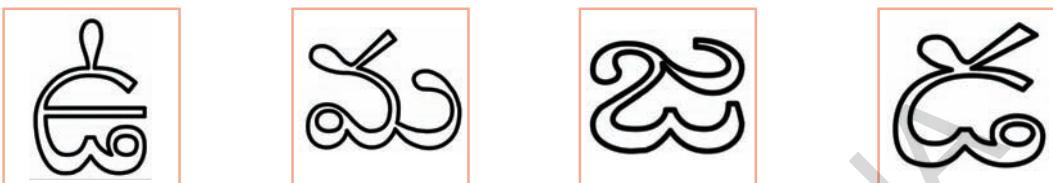
- 3) పదాలను చదువండి. వేరుగా ఉన్న పదాన్ని గుర్తించి ‘○’ తో చుట్టుండి.

అ) జత	జడ	జత
ఆ) దండ	దడ	దడ
ఇ) మడమ	మడత	మడమ
ఈ) తడక	తల	తల
ఉ) ఉడుతు	ఉము	ఉడుతు

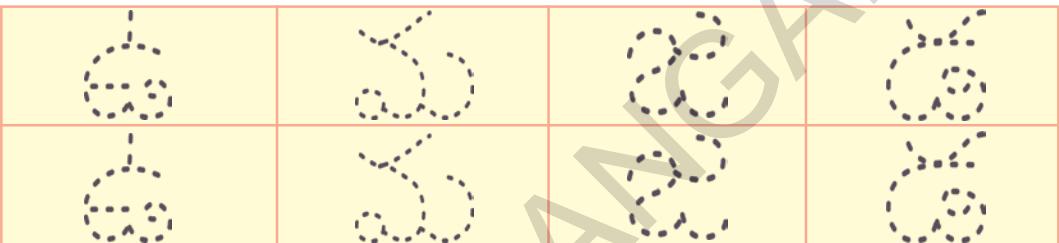

రాయడం

- 1) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

- 2) కింది అక్షరాలను చుక్కలను కలుపుతూ రాయండి.

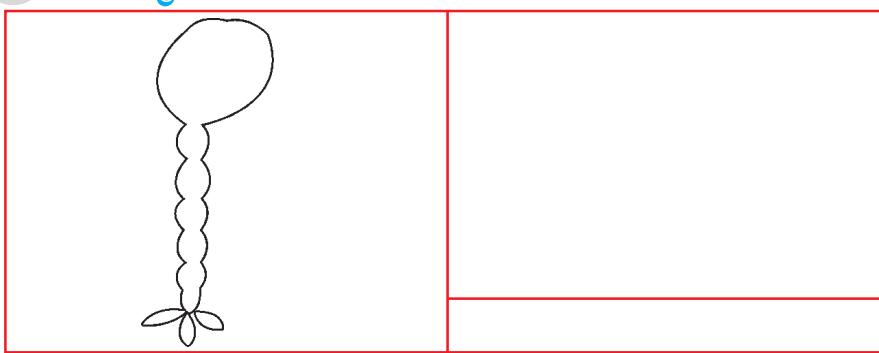
- 3) కింది గళ్లోని అక్షరాలతో పదాలు తయారుచేయండి. వాటిని రాయండి.

క	జ	ఊ	య	ల
ల	డ	ట	సం	త
ప	న	స	దం	డ
ర	గ	డ	త్స	క

సృజనాత్మకత

- 1) కింది బొమ్మను చూడండి. మీరూ గీయండి. రంగు వేయండి. పేరు రాయండి.

52

11) ఇటుక

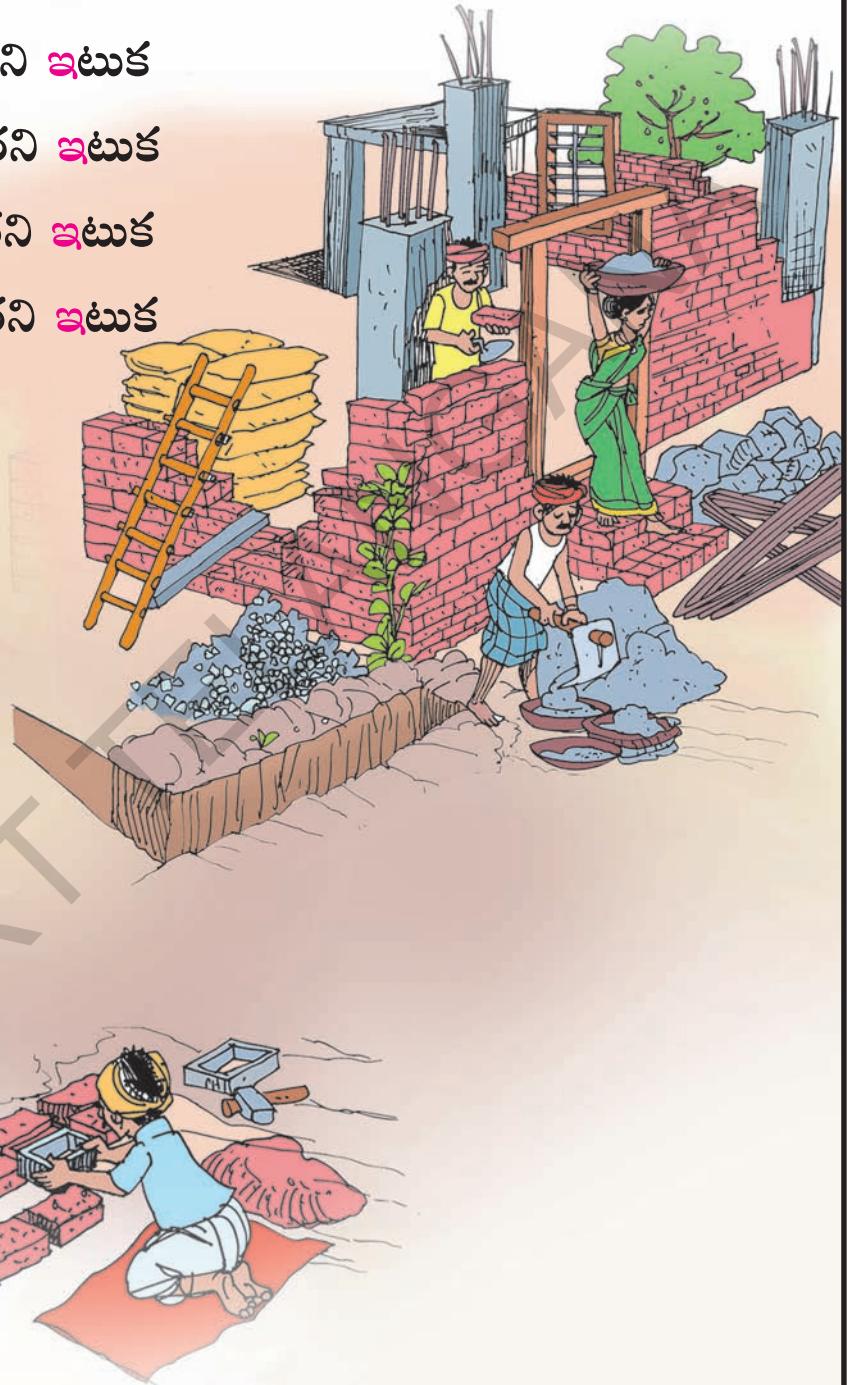

మట్టితో చేసిన ఎర్రని ఇటుక

బట్టిలో కాల్చిన ఎర్రని ఇటుక

గోద కట్టుటకు ఎర్రని ఇటుక

ఇల్లు కట్టుటకు ఎర్రని ఇటుక

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పారం బొమ్మలో ఎవరెవరు ఏం చేస్తున్నారు?
- 2) ఇటుక గురించి చెప్పండి.

చదువడం

- 1) ‘ఇటుక’ పదాన్ని గేయంలో గుర్తించండి.
 - 2) కింది పదాలలో ‘ఇ’ అక్షరాన్ని గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.
ఇల	ఇనుము	ఇరును
ఇటు	ఇంద్రధనస్సు	ఇంధనం
- 3) వ్యక్తమాలలో మీరు నేర్చుకున్న అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టుండి.
 - 4) కింది పదాలను చదువండి. ఏటిలో ‘ఇ’ అక్షరాన్ని గుర్తించండి.

ఇల	ఉలవ	ఊయల
తణత	తఱల	తడక
వలక	వరన	వరం
నగ	జలజ	ఇవతల
ఇంకడం	అమలజడ	ఊటజలం

5) జతపరచండి.

తబల

డెయల

ఇటుక

పలక

రాయడం

1) కింది పదాలను చూసి అందంగా రాయండి.

ఇల

ఇవతల

ఇంక

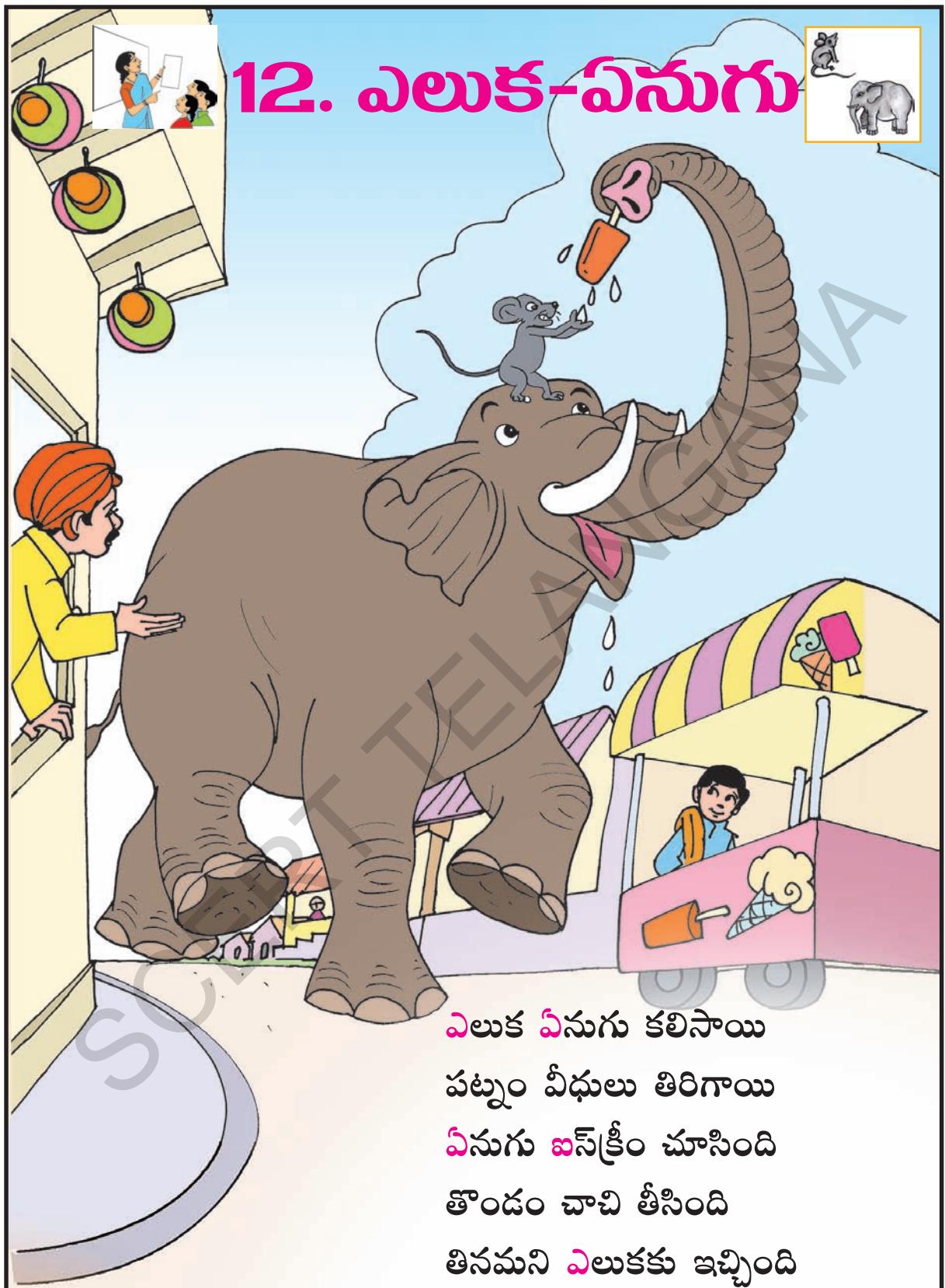

సృజనాత్మకత

1) ఇల్లు బొమ్మకు రంగులు వేయండి.

12. ఎలుక-వనుగు

ఎలుక వనుగు కలిసాయి
పట్టుం వీధులు తిరిగాయి
వనుగు ఇంక్రీం చూసింది
తొండం చాచి తీసింది
తినమని ఎలుకకు ఇచ్చింది

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పారం బొమ్మను చూడండి. ఎవరెవరు ఉన్నారు?
- 2) ఎలుక, ఏనుగు ఏం చేస్తున్నవి?

చదువడం

- 1) కింది పదాలలో గీతగీసిన అక్షరాలను పారంలో గుర్తించి ‘O’ చుట్టండి.
 అ) ఎలుక ఆ) ఏనుగు ఇ) ఐకమత్యం
- 2) కింది వాటిని జతపరచండి.

ఏనుగు

5

ఎలుక

ఐదు

- 3) కింది పదాలను చదువండి. పారంలో నేర్చుకున్న అక్షరాలకు ‘O’ చుట్టండి.

ఎకరం

ఎదమ

ఎద

ఏడవ

ఏల

ఏమనగ

ఐదవ

గద

రంగం

పటపట

బరబర

ఆవతల

రాయడం

- 1) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

వ

వ

ఇ

- 2) కింది పదాలను చూసి రాయండి.

వదుము

వితం

షదవ

సృజనాత్మకత

- 1) కింది బొమ్మను చూడండి. వాళ్ళు ఏం మాట్లాడుకుంటున్నారో చెప్పండి.

13. ఒకటి, ఓడ, ఔషధం

1

ఒకటి

ఒకటి ఒకటి ఒకటి

మనమంతా ఒకటి

ఓడ

నీటి మీద ఓడ

సాగిపోయే ఓడ

ఔషధం

వైద్యుడిచ్చు ఔషధం

ఆరోగ్యమిచ్చు ఔషధం

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పారంలోని బొమ్మల గురించి చెప్పండి.

చదువడం

- 1) కింది పదాలు పారంలో ఎక్కడ ఉన్నాయో గుర్తించి ‘O’ చుట్టుండి.
బకటి	ఓడ	జౌషుదం
- 2) వర్ణమాలలో ఒ, ఔ, ఔ, ష అక్షరాలను గుర్తించి ‘O’ చుట్టుండి.
- 3) బొమ్మకు తగిన పదానికి ‘O’ చుట్టుండి.

అ) **1**

బర

బకటి

బంటె

అ)

ఓడ

బమ

బర

ఇ)

జౌను

జౌటు

జౌషుదం

- 4) కింది పదాలు స్వప్తంగా చదువండి.

బర

బక

బకటవ

జౌననగ

బర

బడ

బమ

బయనగ

బౌర

జౌషుదం

జౌదల

జౌనట

రాయడం

- 1) కింది అక్షరాలను గళ్లలో రాయండి.

ఒ						
ఓ						
ఔ						

- 2) కింది పదాలను గీతల్లో అందంగా రాయండి.

ఒకటవ

ఓము

ఔర

సృజనాత్మకత

- 1) కింది బొమ్మను చూడండి. ఏం జరుగుతున్నదో ఉహించి చెప్పండి.

14. ఖ, చ్ఛ, త, ధ, ఫ

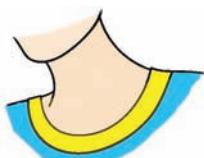
శంఖం

ఖ

పించం

చ్ఛ

కంఠం

త

రథం

ధ

ఫలం

ఫ

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పైన ఉన్న బొమ్మల పేర్లు చెప్పండి.
- 2) ఆ బొమ్మల గురించి మీకు తెలిసింది చెప్పండి.

62

చదువడం

- 1) ఖ, ఛ, ర, ధ, ఘ వీటిని ఎలా పలకాలలో తెలుసుకొన్నారు కదా! వీటిని ‘మహాప్రాణాక్షరాలు’ అంటారు. ఈ అక్షరాలను వర్ణమాలలో గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.
- 2) గీత గీసిన అక్షరాలలో తేడా గుర్తిస్తూ చదువండి.

కరం - ఖురం

పటం - పతనం

పలక - ఫులకం

మంచం - పించం

గతుం - రథుం

కటకం - కంతం

లతు - కథు

పతకం - పథుకం

శంక - శంఖం

- 3) బొమ్మలకు తగిన పదాలతో జతపరచండి.

ఫలం

శంఖం

పించం

రథం

కంతం

- 4) కింది పదాలను స్వప్తంగా చదువండి. ఈ పాఠంలో నేర్చుకున్న అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టుండి.

ఖురం

పతనం

పథుకం

పించం

నఖం

మరం

రథం

ఫలం

శంఖం

కమరం

పథుం

ఫలకం

ఖగం

కంతం

శపుథం

కథ

రాయడం

- 1) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

- 2) కింది పదాలు చదువండి. వాటిని సంబంధిత అక్షరాల కింద రాయండి.

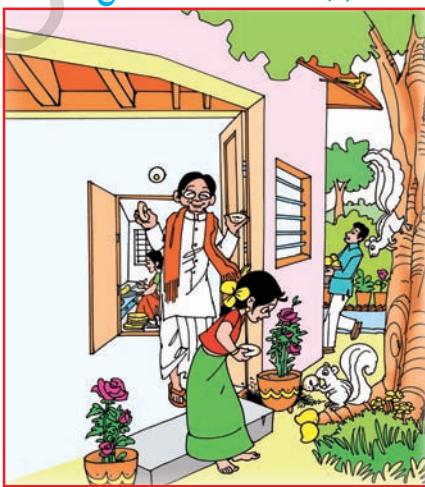
ఖగం	కథ	ఫలం	మరం	శంఖం	మధునం
కథనం	ఫలకం	కమరం	పథకం	నఖం	శపథం

ఖ	ర	థ	ఫ

సృజనాత్మకత

- 1) కింది బొమ్మను చూసి మాట్లాడండి.

15. ఘ, ర్ఘ, డ్ఘ, ధ్ఘ, భ

మేఘం

ఘ

ర్ఘషం

ఘ

ధంక

ఘ

ధనం

ఘ

భవనం

ఘ

వినండి - మాట్లాడండి

1) పారం బొమ్మలు చూడండి. ఆ బొమ్మల పేర్లు చెప్పండి.

వాటి గురించి మాట్లాడండి.

చదువడం

- “ఘు, రు, ధ, ధ, భ” ఈ అక్షరాలను కూడా ‘మహోప్రాణాక్షరాలు’ అంటారు. వీటిని వర్ణమాలలో గుర్తించండి. స్వప్తంగా పలుకండి.
- గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

గజం - ఘునం

జలం - రురి

దంబం - ధంక

దళం - ధనం

బలం - భయం

దవడ - ధర

గద - గంధం

- కింది పదాలను స్వప్తంగా చదువండి. ఈ పదాలలో ‘ఘు, రు, ధ, ధ, భ’ అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టుండి.

ఘుటం

రుషం

ధమధమ

ఆభరణం

ధర

సంఘుర

ఉష

భగభగ

ఆరంభం

అధమం

ఘునత

జౌషధం

ధగధగ

భవనం

సంబంధం

అఘుం

ఫలం

రథం

జఘునం

బంధం

పథకం

వధ

కథ

ఘుటన

రుషం

శపథం

ఫలకం

గంధం

లంఘునం

ధమరు

రాయడం

- 1) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

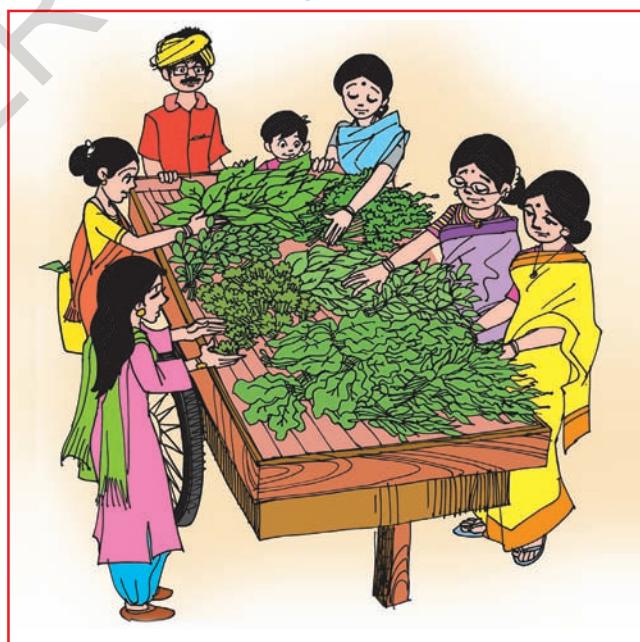
- 2) కింది అక్షరాలు ఉన్న పదాలను వాటికి చెందిన గదులలో రాయండి.

శు	రు	ఁ	ధ	భ

సృజనాత్మకత

- 1) కింది బొమ్మను చూడండి. వాళ్ళ ఏం మాట్లాడుకుంటున్నారో చెప్పండి.

16. హ, జ, క్క, ణ, ఱ

హంస

హ

తంత్రం

త

లు

లక్ష్మి

క్క

విణ

ణ

ఱంపం

ఱ

వినండి - మాట్లాడండి

- 1) పారంలో ఏయే బొమ్మలు ఉన్నాయి? వాటి గురించి చెప్పండి.

68

చదువడం

1) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాలను గుర్తించి చెప్పండి.

సహనం

గళం

పక్కం

కంకణం

2) కింది పదాలను చదువండి. వర్ణమాలలో గుర్తించండి.

అహం

అక్షయ

హంస

తహతహ

కలశం

సరళ

దళం

గణగణ

రక్షణ

భరణం

క్షణం

కళకళ

లక్షణం

ఊహ

కణం

వరం

హయం

సహజం

దహనం

మలమల

మంగళం

తళతళ

ధవళం

కళంకం

భక్షణ

రక్ష

లక్ష

దక్కత

గణం

రణం

తక్షణం

గణగణ

సంజన

పంజరం

కంజర

వంకర

ఈత ఈదడం

ఊయల ఊపడం

పండగ సంబరం

రాయడం

1) కింది అక్షరాలను గీతల మధ్యలో రాయండి.

2) కింది వర్ణమాలను చూడండి. కొన్ని అక్షరాలు లేవు. వాటిని రాయండి.

అ	<input type="text"/>	ఇ	<input type="text"/>	ఈ	<input type="text"/>	ఉ	<input type="text"/>	ఊ	<input type="text"/>	్లు	<input type="text"/>	్లూ	<input type="text"/>
ఎ	<input type="text"/>	ఒ	<input type="text"/>	ఔ	<input type="text"/>	ఌ	<input type="text"/>	ఌి	<input type="text"/>	ం	<input type="text"/>	ంి	<input type="text"/>

క	ఖ	<input type="text"/>	ఘ	<input type="text"/>	జ					
చ	చె	ఛ	<input type="text"/>	జె	రు	ఇ				
ట	<input type="text"/>	డ	ధ	<input type="text"/>	ణ					
<input type="text"/>	థ	<input type="text"/>	ద	<input type="text"/>	న					
ప	ఫ	<input type="text"/>	<input type="text"/>	మ						
<input type="text"/>	ర	<input type="text"/>	వ	<input type="text"/>	ష	<input type="text"/>	హ	<input type="text"/>	క్ష	ఱ

3) కింది పదాలను చూసి అందంగా రాయండి.

మంస నడక

రక్తణ కవచం

4) వర్ణమాలలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

రెండక్కరాల పదాలు	మూడక్కరాల పదాలు

5) బొమ్మలను చూసి పదాలు రాయండి.

సృజనాత్మకత

1) వర్షమాల క్రమంలో అక్షరాలు కలపండి. ఏర్పడిన జంతువుపేరు చెప్పండి.
దానిని గురించి మాట్లాడండి.

హ . జ . ణ . ఏ . ఆ . ఇ . ః . త . ఓ . చ .

ప్ర . బ . జ్ఞ . ల . న . అం . ఉ . వ .

అః . చీ . ఇ . అం . చీ . ఇ .

య . ఎ . బ . మ . ర . బ .

ణ . ర్మ . జ్ఞ . ఇ . త . ద్ధ . ఱ .

చ . చ్ఛ . జ . మ .

ఖ . ధ . ద . ద్ధ . త . ర .

ఘ . ఙ . ఙ . ఘ .

